

Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Februar 2023

Letnik 8, številka 1

Iz tokratne vsebine:

Pogovor z gospo Ančko Ulčar

stran 5-6

**Dedek Mraz je obiskal otroke
na Primskovem**

stran 10

**Točka za starejše je odprla
svoja vrata**

stran 11

Božično vzdušje v Šmartnem

stran 19

ISSN 2463-8579

Občina Šmartno pri Litiji

Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure

Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00

Uradne ure župana so po dogovoru,
zaželeno je predhodna najava na
telefonsko številko 01 896 27 70.

**Glasilo občine Šmartno pri Litiji
Krajevne novice**

Prispevke in oglase za naslednjo
številko Krajevnih novic, ki bo izšla
aprila 2023, pričakujemo
najkasneje do torka, **28. 3. 2023**,
na elektronski naslov uredništva:
krajevnenovice@bogensperk.si.

Članke, prejete po tem datumu, bomo
objavili v okviru možnosti. Avtorje
prispevkov in naročnike oglasov
naprošamo, naj pri svojem pisanju in
oblikovanju upoštevajo navodila, ki so
objavljena na spletni strani
Občine Šmartno pri Litiji.

Izdajatelj:

Javni zavod Bogenšperk

Odgovorni urednik:

dr. Jernej Kotar

Uredniški odbor:

Katarina Kragelj, Domen Merzel,
Matjaž Hostnik, Manca Vidic in Uroš Pušnik

Jezikovni pregled:

Janoš Železnik

Naslovna fotografija:

Zlato jutro

Foto:

Dejan Stanič

Prelom in tisk:

Graf Littus Janez Bric, s. p.;
Biro servis – Mlakar Gorazd, s. p., Ustje 7,
1275 Šmartno pri Litiji

[https://obcina.smartno.si/
mediji/krajevne-novice/](https://obcina.smartno.si/mediji/krajevne-novice/)

**Glasilo izhaja v nakladi
1800 izvodov in je brezplačno.**

ISSN 2463-8579

Kultura ima v naši občini posebno mesto. Sam osebno je ne razumem le kot niz dogodkov ali udeleževanje na njih, je način življenja pripadnikov neke družbe. Kultura živi v vsakem izmed nas. Živeti kulturno ne pomeni nujno biti kulturni. Kultura ni le v najširšem občnem poznanem pomenu potreba družbe po udejstvovanju. V času, ko se soočamo s poplavo informacij, tako digitalnih kot tudi osebnih, je še kako pomembna kultura dialoga in odnosov. Odgovornost komuniciranja se mi zdi dandanes še kako pomembna, strpnost in potrpežljivost pa človeški lastnosti, za kateri želim, da bi jih bili v medsebojnih odnosih pogosteje deležni. Komuniciranju z vami bom v prihodnjih mesecih skušal nameniti precej pozornosti. Upam, da sem in bom uspel vnesti določene spremembe, ki bodo vi-

dne in z vaše strani sprejete. Obenem tudi želim, da bi skupaj soustvarjali vsebine za skupnost, zato vas prijazno vabim k oddaji prispevkov za Krajevne novice ali obveščanju preko ostalih kanalov sporočanja. Povabilo ravno tako velja za udeležbo na dogodkih. Se vidimo!

Blaž Izlakar, župan

Družbena aktivnost se v posamezniku lahko odraža na več načinov. Nekateri smo se v želji po izboljšanju naše skupnosti odločili, da se javno izpostavimo in kandidiramo za mesta, na katerih bomo ta cilj skušali doseči. Obstaja pa tudi druga skupina ljudi. To so posamezniki, ki skupnosti dajejo anonimno, tako da za njih morda niti ne vemo ali pa njihovo delo včasih smatramo za samozemno. Naloga in obveza, morda tudi moja odgovornost je, da se v takšnem primeru vseeno odzovem. Po prevzemu mandata sem bil namreč seznanjen z

dejstvom, da je bilo urejanje krožišča v Šmartnem več let organizirano in tudi financirano s strani ge. Stanislave Sirk in ne javnih služb, kot bi morda pričakoval. Zato bi se ji v imenu Občine Šmartno pri Litiji, občinske uprave in seveda svojem imenu iskreno zahvalil. Hvala, da ste s svojim prispevkom lepšali podobo našega kraja.

S to simbolično gesto seveda prevzemamo nadaljnje aktivnosti na omenjenem mestu – tako organizacijske kot finančne.

Blaž Izlakar, župan

Javni razpisi Občine Šmartno pri Litiji – OBVESTILA

Občina Šmartno pri Litiji obvešča, da sta na uradni spletni strani

<https://obcina.smartno.si/za-obcane/javni-razpisi-natecaji-narocila-drazbe-pozivi-in-namere/javni-razpisi-in-natecaji/>
 objavljena naslednja javna razpisa:

1. Javni razpis za sofinanciranje humanitarnih programov na področju socialnega in zdravstvenega varstva v občini Šmartno pri Litiji v letu 2023. **Rok za oddajo vlog je 22. 2. 2023.**
2. Javni razpis za sofinanciranje programov na področju športa v občini Šmartno pri Litiji v letu 2023. **Rok za oddajo vlog je 28. 2. 2023.**

Pričetek delovanja občinskega sveta in župana v mandatnem obdobju 2022–2026

Avtorica članka: Nataša Dobravec

Letošnje lokalne volitve za občinski svet in župana so potekale 20. 11. 2022. V naši občini je bil župan izvoljen v drugem krogu, 4. 12. 2022.

Na podlagi volitev se mora konstituirati nov občinski svet. Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji šteje 16 članov. S konstituiranjem novega občinskega sveta preneha mandat prejšnjemu občinskemu svetu in županu.

Zakonodaja določa, da se občinski svet konstituira na prvi seji občinskega sveta. Konstitutivna seja je potekala dne 22. 12. 2022 v Valvasorjevi knjižnici na gradu Bogenšperk. Na prvi seji se je na podlagi poročila Občinske volilne komisije in poročila mandatne

komisije potrdil mandat novim članom občinskega sveta in ugotovila izvolitev župana Blaža Izlakarja. Prvič je bila izvedena tudi slovesna prisega novega župana in predaja županske verige, ki jo je novemu županu izročil bivši župan Rajko Meserko.

Na tej seji je bila imenovana tudi prva stalna komisija občinskega sveta, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija je sestavljena zgolj iz članov občinskega sveta.

Stalna delovna telesa občinskega sveta so še: Komisija za statut in pravna vprašanja, Odbor za gospodarsko infrastrukturo, okolje in prostor, Odbor za zaščito in reševanje, Odbor za družbene dejavnosti in Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem in finance. Delovna telesa sestavlja pet članov, od tega so trije člani tudi člani občinskega sveta, dva člana pa sta zunanja. Občina ima še Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki ga sestavljajo član občinskega sveta, predstavnik policije, predstavnik šole, dva člana pa imenuje župan.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je skladno s poslovníkom dne 28. 12. 2022 pozvala člane občinskega sveta k podaji predlogov za sestavo delovnih teles občinskega sveta in nadzornega odbora. Komisija je na svoji 3. redni seji dne 11. 1. 2023 obravnavala prispele kandidature in občinskemu svetu podala predloge kandidatov za posamezno delovno telo. Občinski svet je na svoji prvi izredni seji dne 18. 1. 2023 obravnaval predloge komisije in potrdil vse odbore, komisije, svet za preventivo ter nadzorni odbor. Naloge občinskega sveta in posameznega delovnega telesa občinskega sveta so opredeljene v Poslovníku občinskega sveta.

Prva konstitutivna seja

Skladno z zakonodajo mora imeti občina vsaj enega podžupana. Župan je s 30. 12. 2022 imenoval neprofesionalnega podžupana Darka Vidica.

Prva pomembnejša obravnava na seji občinskega sveta v mesecu februarju bo prvo branje proračuna Občine za leto 2023.

ORGANI OBČINE ŠMARTNO PRI LITJI:

Župan: Blaž Izlakar

Občinski svet v mandatu 2022–2026

- Slovenska ljudska stranka: Veronika Jesenšek, Vinko Femc, Darko Vidic, Branko Šuštaršič
- Slovenska demokratska stranka: Janez Tomažič, Alojzij Smrekar, Maja Toplak Primc
- Lista Karmen Sadar: Matej Sirk, Matej Jug
- Lista za občino Šmartno: Petra Kovačič Pancar, Domen Merzel
- Nova Slovenija – Krščanski demokrati: Andreja Kastelic, Matic Kremžar
- Gibanje Svoboda: Martin Gradišek, Franc Props, Matjaž Grabnar.

Nadzorni odbor

Lilijana Mandelj, Marko Simončič, Liljana Bučar, Klara Zupančič in

Andrej Jurič.

Odbori, komisije in Svet za preventivo za vzgojo v cestnem prometu:

Odbor za gospodarsko infrastrukturo, okolje in prostor: Gašper Ambrož, Matic Kremžar, Franc Props, Matej Sirk in Marko Slapničar.
Odbor za družbene dejavnosti: Urška Fele, Darko Vidic, Andreja Kastelic, Janez Peterlin in Maja Toplak Primc.

Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem in finance: Vinko Femc, Andreja Kastelic, Petra Kovačič Pancar, Matija Lupše in Helena Smrekar.

Odbor za zaščito in reševanje: Domen Merzel, Matej Jug, Janko Zaman, Branko Šuštaršič in Mitja Jerin.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja: Veronika Jesenšek, Martin Gradišek, Alojzij Smrekar, Matej Jug in Domen Merzel

Komisija za statut in pravna vprašanja: Martin Fortuna, Matjaž Grabnar, Petra Kovačič Pancar, Matic Kremžar in Helena Selan.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Šmartno pri Litiji: Matej Sirk, Romana Doles Čož, Andrej Hrup, Bojan Lupše in Janko Končar.

Številka: 032-1/2023-1

Vsem gospodinjstvom na območju krajevnih skupnosti Občine Šmartno pri Litiji

Avtorica članka: Veronika Jesenšek, predsednica Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Zadeva: Imenovanje odborov krajevnih skupnosti: Liberga, Kostrevnica, Velika Štanga, Štangarske Poljane, Primskovo, Razbore, Jablaniška dolina, Javorje, Vintarjevec, Zavrtnik

Poštovani!

Na podlagi Odloka o ustanovitvi in pristojnosti odborov krajevnih skupnosti na območju Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS št: 16/04 in 36/19) vas pozivamo k podaji predlogov kandidatov za člane odborov krajevnih skupnosti.

Odbor posamezne krajevne skupnosti

ima pet članov, ki jih imenuje in razrešuje občinski svet na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (v nadaljevanju komisija) izmed prebivalcev posameznih krajevnih skupnosti.

Kandidaturo za člana odbora krajevnih skupnosti lahko vloži vsak posameznik, ki ima stalno prebivališče v krajevni skupnosti, v kateri kandidira, in je volilni upravičenec.

Funkcija člana odbora krajevne skupnosti je častna. Mandat članov odborov poteče s potekom mandata članov občinskega sveta. Vaše kandidature pričakujemo najkasneje do **1. 3. 2023**. Pri kandidaturi morajo biti

navedeni naslednji podatki: ime in priimek ter stalno prebivališče kandidata, EMŠO in izjava kandidata, iz katere je razvidno, da upravnemu organu dovoljuje preverjanje svojega stalnega prebivališča ter obstoja volilne pravice iz javnih evidenc.

Kandidatura se vloži pisno pri Komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji.

Obrazec za kandidaturo se nahaja na uradni spletni strani Občine <https://obcina.smartno.si/aktualno/>.

Lep pozdrav.

Za leto 2023 so napovedane spremembe

Avtor članka: Franc Props, poslanec Državnega zbora

Krepko smo zakorakali v leto 2023. Kot družba se spreminjamo, temu pa morajo slediti tudi spremembe na področjih, ki se tako ali drugače slej ko prej dotaknejo tudi vsakega od nas. Leto 2023 bo leto sprememb, ki bodo vključevale tudi občine. Spremembe se že izvajajo v zdravstvu, predvidena pa je tudi reforma plačnega sistema v javnem sektorju in šolstvu. Predsednik vlade se je na srečanju z župani seznanil z njihovimi pogledi in jih pozval k dialogu in tvornemu sodelovanju. Kot je napovedal, bo vlada v oblikovanje rešitev vključila tudi županje in župane, premier pa se bo z njimi predvidoma srečal še vsaj dvakrat letos.

Za načrtovane spremembe v zdravstvu so opredeljene prioritete in časovnica. Prioritete so digitalizacija zdravstvenega sistema, ki bo uvedena z začetkom leta 2024, s katero bo vsak od državlja-

nov imel svoj e-karton. Do začetka aprila 2023 bo oblikovan ločeni plačni steber za področje zdravstva in socialnega varstva. Za reševanje problematike družinske in urgentne medicine bodo na novo definirani timi družinske medicine, poskrbljeno bo za administrativno razbremenitev in prenos kompetenc, postavljena bo regionalna mreža na temelju območnih enot ZZZS, poenoteno bo delovanje urgentnih centrov, izboljšana bo kakovost in varnost obravnavanih pacientov – temeljna obravnava pacientov bo vrnjena specialistom družinske medicine oziroma pediatrom na primarni ravni. Pri tem bo upoštevana specifična posameznih regij. Ko bo do konca aprila letos na podlagi pregleda podatkov znano stanje glede neopredeljenih pacientov, se bo pričelo z njegovim reševanjem. Spremembe pri družinski in urgentni medicini bodo uvedene do začetka leta 2024. S strukturno prenovo Zavoda za zdravstveno zavarovanje bo zavod postal središčna točka zdravstvenega sistema. ZZZS bo v celoti digitaliziran in transparenten, javno bodo objavljeni podatki o storilnosti izvajalcev v zdravstvenem sistemu in prenovljen bo model plačevanja storitev na vseh nivojih. Ker gre za središčno točko zdravstvenega sistema, se bo iskal konsenz za čim hitrejšo uvedbo sprememb. Do začetka leta 2024 bo prenovljen nadzor in vodenje javnih zavodov in dana večja teža Uradu za upravljanje, kakovost in investicije v zdravstvu.

Za ureditev področja absentizma bodo vključeni specialisti medicine dela in na tak način razbremenjeni družinski zdravniki ter vzpostavljen enoten izvedenski organ. Spremembe bodo uvedene do začetka leta 2024. Pri **koncesionarjih in koncesijah** bo do začetka leta 2025 sprejeta odločitev glede sprememb sistema koncesij oziroma iskanja ravnovesja pri izvajanju javnih zdravstvenih storitev med javnimi zavodi (občinskimi in državnimi) ter zasebnimi izvajalci v javnem sistemu. V povezavi s **kadri v zdravstvu** bodo do začetka leta 2025 določeni standardi in normativi dela za vse ključne poklicne skupine v zdravstvu. Ker je dejstvo, da obstaja pomanjkanje zdravnikov in drugega zdravstvenega kadra, ne bo prepovedovanja ali omejevanja dela, bo pa z močnim nadzorom natančno ovrednotena obremenitev zdravnikov in določena maksimalna mesečna urna obremenitev. Zaradi potreb starajočega se prebivalstva je do začetka leta 2025 predvidena **celovita prenova financiranja**, ki bo moralo biti stabilno in vzdržno. Iskali se bodo novi viri sredstev za zdravstvo, določile se bodo univerzalne zdravstvene storitve iz naslova osnovnega zdravstvenega zavarovanja, strukturno bo prenovljeno in nadgrajeno zdravstveno zavarovanje, kar bo pomenilo ukinitvev sedanje oblike dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. S **centraliziranim javnim naročanjem** bo do začetka leta 2025 vzpostavljen transparenten in učinkovit model nabave medicinskega materiala, opreme in zdravil. Seveda bo moje delovanje namenjeno tudi sodelovanju in pomoči občinama Šmartno pri Litiji in Litija. Predvsem pri izvedbi načrtov, razvojnih programov in aktivnosti, ki so bile predstavljene pred lokalnimi volitvami s strani izvoljenih svetnic in svetnikov ter obeh županov, bom nudil vso podporo pri odpiranju vrat do odločevalcev na ministrstvih in znotraj institucij državne uprave.

Ob tem želim poudariti, da bomo občini in državo s pripadajočimi skupnostnimi (javnimi) sistemi uspešno razvijali le, če bomo poskrbeli, da bo naše gospodarstvo lahko delovalo v ustreznih pogojih in tako konkuriralo ter uspešno poslovalo tako doma kot na globalnih trgih.

Vabim vas k sodelovanju. Lahko mi pišete, me pokličete ali po predhodni najavi, da zagotovim prisotnost, obiščete v moji poslanski pisarni. Skupno bomo kot družba uspešnejši.

E-naslov: franc.props@dz-rs.si

GSM: +386 41 636 160

Poslanska pisarna: Jerebova ulica 14, Litija, desno od vhoda

Pomen in izzivi prostovoljstva v naši občini

Vprašanja postavil: dr. Jernej Kotar

Normalnega delovanja družbe si ne moremo predstavljati brez predanih prostovoljcev, ki svoj prosti čas namenjajo za skupno dobro, ne da bi za opravljeno delo pričakovali denarno plačilo. Pomena prostovoljstva se dobro zavedajo tako na državni kot tudi na lokalni ravni, zato na različne načine ljudi že od malih nog spodbujajo k temu plemenitemu delu.

Ančka Ulčar

vilnih društev, in ena takšnih je tudi gospa Ančka Ulčar iz Šmartnega pri Litiji.

Gospa Ulčar, v imenu uredništva se vam najlepše zahvaljujem, da se ste tako prijazno odzvali našemu povabilu na pogovor. Zlasti starejši občani vas večinoma zelo dobro poznajo, saj ste aktivni v več društvih, ampak naj za začetek ne bo odveč vaša kratka predstavitev.

Rojena sem bila v Štangarskih Poljanah in otroška leta preživljala na mali kmetiji. V osnovno šolo sem hodila do četrtega razreda v Veliko Štango, nato sem šolo nadaljevala v nižji gimnaziji v Litiji. Do 16. leta sem bila doma, avgusta 1957 pa sem se zaposlila v takratni Tovarni usnja Šmartno in dočakala pokojnino.

Kot smo že omenili, ste aktivni kot prostovoljka in članica več lokalnih društev. Ste bili morda družbeno dejavni že pred upokojitvijo ali ste čas za raznovrstne hobije našli šele po tem?

Upokojila sem se leta 1991, v Mešani pevski zbor Zvon sem se včlanila leta 1985, to se pravi, da sem bila že aktivna pred

upokojitvijo. Takrat je Zvon začel z zborom v mešani sestavi, povabili so me za blagajničarko, kar sem še danes.

Društvo upokojencev Šmartno gotovo sodi med dejavnejša društva v naši občini. Kdaj ste se mu pridružili in kaj vas je pri njem najbolj pritegnilo?

Po osamosvojitvi Slovenije sem delala v Krajevni skupnosti Šmartno, ki je imela sedež v istih prostorih kot Društvo upokojencev. Ker je bila krajevna skupnost ob ustanovitvi občine v Šmartnem ukinjena, so me člani UO Društva upokojencev povabili v njihov odbor. Kljub obilici dela doma in v vinogradu sem bila rada med ljudmi, tudi izletov sem se rada udeleževala, saj v času službe ni bilo časa za izlete.

Pred več kot desetletjem je v Šmartnem z delovanjem pričela tudi Šola zdravja, ki vsak teden izvaja telovadbo na prostem. Nam lahko podrobneje predstavite delo skupine?

Res je, v Šmartnem smo pričeli z delovanjem telovadbe Šola zdravja 12. avgusta 2011. Imenuje se Telovadna skupina Pungrt Šole zdravja Domžale. Telovadimo od ponedeljka do petka vsak dan (razen praznikov) ob pol osmih zjutraj, pozimi in poleti na malem šolskem igrišču (za strelskim domom ob šoli). Telovadbo vodijo usposobljene članice pri avtorju tega programa dr. Grishinu, ki so prejele tudi potrdilo o usposabljanju. Na začetku delovanja skupine nas je dr. Grishin nekajkrat obiskal ob obletnicah. Sedaj je v Sloveniji že 273 skupin in 4410 vključenih oseb in njegov obisk ne pride več v poštev. Sedaj so

organizirana druga srečanja in družabna kreativna izobraževanja. Trenutno je v maju organizirano družabno rekreativno izobraževanje v Veržeju, na katerem sodeluje profesor športne vzgoje in vodi program. Pri telovadbi gre poleg razgibavanja in vaj, ki pripomorejo k boljšemu zdravju, tudi za druženje, prijateljske vezi, ki se med nami ustvarjajo skozi vsa leta, saj se pogovarjamo, izmenjavamo življenjske izkušnje in pripovedujemo dogodke. Zjutraj za začetek velikokrat izvemo kakšen dober vic, proslavljamo rojstne dneve, ob novem letu organiziramo tudi skupno kavico ali kosilo. Včasih organiziramo tudi izlet. V letu 2022 je bila skupina v Mariboru in na Pohorju.

Bi si želeli, da bi se vam pridružilo še več občank in občanov?

Vsekakor je želja, da se nam pridruži še več občank in občanov, da sami ugotovijo, kako na dobro počutje vplivata svež zrak in jutranja telovadba. Vabljeni!

Skupina Šola zdravja je ob deseti obletnici delovanja prejela priznanje Občine Šmartno pri Litiji. Ali sodelujete tudi s katero od lokalnih ustanov?

Priznanja Občine Šmartno smo bili zelo veseli in obenem presenečeni, da smo v kraju sploh opaženi. Najlepša hvala za priznanje. Sicer pa, naša skupina že kar nekaj let sodeluje z Domom starejših občanov Tisje.

Že v uvodu smo omenili vaše prostovoljno delo. Nam lahko zaupate, kaj vse ste do sedaj postorili kot prostovoljka?

Pri pevskem društvu Zvon sem članica UO

od leta 1984 in vse do danes. Opravljam finančna dela – bilance – vodim razne evidence, skrbim za nabavo za koncerte itd. Pri Društvu upokojencev Šmartno sem članica UO od leta 2003. Imela sem razne zadolžitve, trenutno vodim evidenco članov, sodelujem pri organizaciji izletov itd. Od leta 2011 vodim Telovadno skupino Pungrt, ki spada pod društvo Šola zdravja Domžale. V letu 2021 je praznovala že 10. obletnico (zaradi covida praznovanje v letu 2022). Poleg vodenja skupine je potrebno interno skrbeti za razne podatke za matično društvo, da jih potem vključujejo v skupni obrazec, na primer za občni zbor itd. Opravljala sem tudi razne prevoze k zdravniku v Litijo, Ljubljano ali Trbovlje.

Prostovoljstvo je temelj vsake družbe, saj brez njega marsikaj ne bi delovalo tako, kot mora, to smo nenazadnje spoznali ob pandemiji covida-19. Pomembno je še zlasti na lokalni ravni, saj večina društev temelji na prostovoljnem delu članov, poleg tega pa med nami živi veliko starejših, ki bi brez pomoči drugih le težko opravili določene storitve, kot je obisk zdravnika ipd. Občina se je zato že pred časom pridružila projektu Sopotniki. Kako bi vi ocenili stanje prostovoljstva v naših krajih?

Mislím, da je Sopotnik dobra zadeva, vendar je problem v tem, da bo Sopotnik vsak čas premalo. Od začetka si marsikdo ni upal poklicati, da rabi prevoz. Sedaj so se ljudje navadili in bo potreba večja. Pri Sopotniku je še problem, da ne pelje v Ljubljano ali Trbovlje. Tudi o tem bo potrebno razmisliti.

Ali menite, da Občina dovolj podpira prostovoljstvo?

Ne vem, morda je na tem področju še premalo narejenega. Trenutno je vzpostavljena info točka, ki jo organizira Zavod ORELI iz Kamnika. To je informacijski center za starejše v povezavi z Občino Litija. V Šmartnem že deluje ob sredah od 11. do 12. ure v prostorih Društva upokojencev na Staretovemu trgu 25. V tem času je prisotna dežurna koordinatorka Mili Medved ali Milena Mrzel, ki bo odgovarjala na vprašanja starejših po telefonu ali ob osebem obisku. To je sedaj šele začetek.

Velikokrat lahko slišimo, da je prostovoljstvo v krizi, saj imamo ljudje vse manj časa, ki bi ga lahko namenili bližnjemu, razrača se tudi egoizem. Se strinjate s to trditvijo?

Se strinjam.

V zadnjih letih so mnogi prepoznali vaš dragocen doprinos k razvoju lokalne skupnosti, saj ste prejeli kar nekaj priznanj. Na katera ste najbolj ponosni?

Nisem človek, ki bi bila rada v središču pozornosti, vendar, če me že vprašate, priznam, da je plaketa Državnega sveta nekaj posebnega. Zahvaljujem se predlagateljici gospe Mariji Celestina.

Gospa Ulčar, še enkrat najlepša hvala za prijeten klepet. V imenu uredništva vam želím obilo zdravja in uspešno delo tudi v prihodnje.

Hvala za povabilo!

Smučarski vikend Flachau in športniki na litijski gimnaziji

Gimnazija Litija

Avtor članka: Gimnazija Litija

Po dveh šolskih letih smo se s 36 dijaki ponovno podali na smučarska pobočja Ski Amade v Flachau. Obdobje, polno izzivov, ki je za nami, je terjalo, da so bile priprave na odhod in izvedbo smučarskega vikenda še toliko zahtevnejše. Posebej je bil izpostavljen vidik varnega in odgovornega smučarja, saj se neodgovorno in objestno obnašanje na progi in izven njih kaj hitro zaključí na neprijeten način. Po zaključenem vikendu

pa lahko z veseljem zapišemo, da se bomo, če bodo to dopuščale razmere, še vračali.

V treh dneh so dijaki spopolnili svoje smučarsko znanje, se družili, se drugi dan v večernih urah sprostili v bližnjih termah Amade. Dan smo pričeli v zgodnjih jutranjih urah in ob 8.30 uri že pričeli z delom na snegu, kar vsekakor terja ustrezno fizično pripravo. Srečo smo imeli tudi z vremenom, ki nam je glede na muhasto zimo služilo vse tri dni. Prvi dan smo se zadrževali na predelu Flachaua in Wagraina, drugi dan smo se z vsemi tremi skupinami podali na drug konec smučišča vse do Alpendorfa. Tretji dan smo raziskali še del smučišča *Flachauwinkl-Kleinarl*, ki so ga v letu 2020 povezali z novo gondolo. Za prihodnje smučarske podvige nam je ostalo še pobočje *Zauchensee-Flachauwinkl*. Dijaki si podobnih smučarskih vikendov želijo tudi v prihodnje, zato se bomo na šoli trudili, da tudi nove generacije litijskih gimnazijcev ne bodo ostale brez te možnosti.

V šolskem letu 2021/22 smo na šoli pridobili nekaj novih fitnes naprav (veslač, tekalna steza, dve kombinirani fitnes napravi), rekvizitov in pripomočkov, s katerimi lahko dijakom športnikom, vsem ostalim dija-

kom in zaposlenim ponudimo nekaj več za izboljšanje ali pa vzdrževanje osnovne kondicijske priprave. Pouk športne vzgoje lahko prilagodimo tudi dijakom, ki imajo kakršnekoli zdravstvene težave in tako vadijo po njim prilagojeni vadbi. Prav tako lahko dijaki že pri rednih urah športne vzgoje del vadbe opravijo v fitnesu. Obisk fitnesa je možen tudi izven rednih ur športa po predhodnem dogovoru s profesorji. Počasi se po koronskem obdobju vračajo tudi interesne dejavnosti na področju športa in z njimi tudi medrazredne tekme v odbojki in nogometu. Načrtujemo, da se bodo dijaki do konca šolskega leta pomerili še v nekaterih drugih športih.

Na šoli se trenutno šola 25 dijakov s statusom športnika, od tega šest s statusom A, ki omogoča še več prilagoditev v času šolanja in s tem lažje usklajevanje šolskih in športnih obveznosti. Med njimi so Urban Indof (kickbox), Bor Artnak (tenis), Ula Vidmar (jahanje), Nuša Harb (kegljanje), Eva Krafogel (bovling) in Matic Ulčar (kolesarstvo). Certifikat »Športnikom prijazno izobraževanje«, ki ga podeljuje OKS, nas še naprej zavezuje, da z izkazanim načinom dela nadaljujemo tudi s prihodnjimi generacijami naših dijakov.

VRTEC CICIBAN

Za Povrtmi 6, 1275 Šmartno pri Litiji, 01/ 898 73 25, pomocnica@vrtecciciban.si

VPIS PREDŠOLSКИH OTROK V VRTEC CICIBAN ZA LETO 2023/2024

Obrazec **Vloga za vpis otroka v vrtec Ciciban** bo na voljo v vrtcu ali na spletni strani vrtca v zavihku Dokumenti (<https://www.os-smartnolitija.si/dokumenti-vrtec>).

Izpolnjene obrazce pošljite:

- po pošti na naslov: Osnovna šola Šmartno, Pungrt 9, 1275 Šmartno pri Litiji,

OD 1. MARCA DO VKLJUČNO 15. MARCA 2023

V primeru, da bo prijav za sprejem otrok v programe vrtca več kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v vrtec.

Klišé v januarju

Avtorica članka: Živa Bučar

KLİŠÉ

Pozdravljeni v novo leto s strani Klišé kluba, ki se je po zelo uspešnem decembru podal v nič manj aktivni januar.

Zadnji mesec lanskega leta smo preživeli zelo aktivno in v njem celo organizirali in izpeljali naš slavní Klišé ROCKS v Dvorani Pungrt, kjer so nas obiskali Mi2 in mnogi drugi slovenski rockerji. Odpotovali smo tudi na Dunaj na vsakoletni novoletni izlet.

Letošnjé leto smo začeli z udeležitvijo na tradicionalnem novoletnem bowlingu z ostalimi aktivisti srednje regije, ki se je odvijal 12. 1. Nadaljevali smo s projektom Smučanje s Klišejem, v okviru katerega smo se 14. 1. podali v Nassfeld na prekrasen snežni smučarski izlet. Poleg športnih dejavnosti pa smo se znova udeleževali tudi na glasbeni sceni in pripravili Jazz večer, ki se je odvijal v Kavarni Stara pošta 26. 1. Tam so nas v zapeljive ritme jazzja ujeli Maraal trio. Izšlo je tudi naše letno glasilo Klišejev kompas 2022/23, ki ga lahko preberete tudi v digitalni obliki. Link do njega najdete na naši Facebook strani. Seveda pa tudi v februarju ne bomo počivali in vas tako vabimo na naše prihajajoče dogodke. 25. februarja se bomo vrnili k dejavnostim na snegu in se odpravili na tek na smučeh na Pokljuko. S tem pa naših smučarskih dejavnosti še ne bo konec, saj

vas 5. 3. vabimo na epilog našega izleta v Nassfeld, na smučarijo na Katschberg. Za spremljanje naših dogodivščin in novice o prihajajočih dogodkih se lahko vedno obrnete tudi na našo Facebook stran, ki jo najdete na linku <https://www.facebook.com/klise.klub/>. Najlepše vabljeni na vse bodoče dejavnosti s Klišejem in hvala, da ste bili z nami v lanskem letu!

Osnovna šola Šmartno pri Litiji

BOŽIČNO-NOVOLETNI BAZAR

V četrtek, 8. 12. 2022, so učenci in učenke prvega triletja in njihovi učitelji pripravili razstavo svojih izdelkov v Športni dvorani Pungrt. Ob bogati ponudbi na stojnicah so se razveselili še srečelova in sladkih dobrot v Kavarni Pungrt.

Obiskovalcem bazarja se zahvaljujemo za denarne prispevke, namenili smo jih za šolski sklad. Hvala tudi prostovoljcem za pomoč pri pripravi in izvedbi.

Polona Zagorc

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Šestošolci OŠ Šmartno smo prvi teden januarja preživeli na Pohorju. Skupaj z učiteljicami razredničarkami in smučarskimi učiteljicami smo bivali v hotelu Jakec v Zgornji Ložnici, kjer smo izvajali program zimske šole v naravi.

Osrednja dejavnost je bila seveda smučanje, so pa učenci tudi utrjevali geografijo, naravoslovje, slovenščino, glasbeno in likovno umetnost. Že drugi dan zvečer je bil na urniku nočni pohod. Naja je v svojem zapisu prijetnega dogodka iz šole v naravi zapisala, da je bilo temno, a je bila luna dovolj svetla, da se je videlo hoditi. Na pol poti smo se ustavili in si ogledali Slovensko Bistrico, ki je bila polna luči. Z razgledne točke se je videlo tudi smučišče Sljeme na Hrvaškem. V petek, po celotredenskem učenju in utrjevanju smučarskega znanja, je bila na vrsti tekma v veleslalomu. Žana je bila zelo nervozna, ker je ta teden prvič smučala. Usvojila je zavijanje in zaustavljanje ter samostojno vožnjo z vlečnico. Kljub strahu je progo presmučala brez težav. Na zaključnem večeru smo podelili medalje in sladke nagrade.

Naja Jurič, 6. a, Žana Požun, 6. a, in Anita P. Sivka, prof. švz

PRAVLJIČNA POSLIKAVA

V preteklih dveh mesecih so se učenci izbirnega predmeta likovno snovanje navdušili nad poslikavami sten. Njihov prvi projekt se je začel na hodniku, ki vodi do šolske knjižnice. Po dogovoru z gospo knjižničarko so si učenci izbrali pravljичne junake iz različnih pravljic, kot so Peter Klepec, Mojca Pokrajculja, Kosovirja na letēci žlici, Medvedek Pu, Šivilja in škarjice itd. Začeli so z risanjem skic, ki so jih nato zbrali, pregledali in združili v skupno skico. Poslikava stene je nato potekala v času pouka, vendar vse do zdaj še ni bila popolnoma dokončana. V soboto, 21. 1. 2023, pa so svojo poslikavo stene zaključili. V dopoldanskem času so v dobrih štirih urah umetnini dodali ozadje, detajle, obrobe, zelene hribe in celo domišljijško naselje Šmartno pri Litiji pod impresivnim nebom. Po končanem delu so se zadovoljni odpravili domov. Razmišljajo pa že o svojem novem projektu.

Brigita Lindič

KARIERNA ORIENTACIJA NA OSNOVNI ŠOLI ŠMARTNO PRI LITIJU – JANUAR 2023

Srednješolska tržnica

V sredo, 11. 1. 2023, se je na naši šoli ponovno odvijala težko pričakovana srednješolska tržnica. Da je bila skrb o slabem odzivu srednjih šol in obiskovalcev odveč, se je izkazalo, ko je šola na trenutke kar pokala po šivih. Čeprav je namenjena predvsem učencem zadnjega triletja, se tržnice veselimo vsi. Na njej se srečujejo bivši učenci šole, profesorji in učitelji izmenjujejo svoje izkušnje, starši pokramljujejo s profesorji iz šol, ki so jih obiskovali, »svetovalke« pa dobimo marsikatero informacijo, ki nam je v pomoč pri kariernem svetovanju. Seveda smo vsi ponosni, ko slišimo, kako odlični dijaki so naši bivši učenci, in zadovoljni, da se na našo šolo radi vračajo tako dijaki kot predstavniki srednjih šol.

Izvedba srednješolske tržnice je zaradi velikega števila udeležencev velik zalogaj, zato nam brez pomoči prostovoljk in prostovoljcev 9. razreda ter čistilk in hišnika ne bi uspelo.

AVTOSERVISER – PREDSTAVITEV POKLICA

Vedno se razveselimo obiska naših bivših učencev, ki nam pridejo poročati o uspehih na svoji karierni poti. Tokrat nas je obiskal Nejc Žižek, dijak poklicno-tehniškega programa, smer avtoservisni tehnik. Zainteresiranim učencem osmega in devetega razreda je predstavil svojo odločitev za ta program, življenje in dejavnosti na šoli ter poklicne namere. Ugotovili smo, da je zelo pomembno, da se učenci odločajo tako v skladu s svojimi interesi kot tudi sposobnostmi.

Mateja Štritof

OGLED PREDSTAVE V CANKARJEVEM DOMU

V četrtek, 12. 1., so se učenci 9. razreda v okviru kulturnega dne odpravili v Ljubljano. Najprej so se udeležili vodenega ogleda Cankarjevega doma. Izvedeli so marsikaj novega o največjem slovenskem kulturnem in kongresnem središču. Ogledali so si Stihovo in Gallusovo dvorano, ki se lahko pohvali z največjimi orglami v Sloveniji, ter prislunili pripovedi o prostranih kletih Cankarjevega doma, kamor pa obiskovalci nimajo vstopa. V Kosovelovi dvorani je sledil ogled predstave Reformatorji na odru. Z obilico humorja in številnimi zanimivostmi o Adamu Bohoriču in Juriju Dalmatinu sta na odru navdušila igralca Boštjan Gorenc – Pižama in Nik Škrlec. Sledil je še kratek sprehod po strogem centru Ljubljane, nekaj prostega časa in nato povratek v Šmartno. Vsi učenci so se strinjali, da so v Ljubljani preživeli lepo sončno dopoldne.

Maja Šturm Razboršek

KULTURNA PRIREDITEV ZA STARŠE S ČAJANKO

V četrtek, 22. 12. 2022, smo imeli v Podružnični šoli Štangarske Poljane prav poseben dogodek. Na decembrsko druženje smo povabili naše očete, mamice, bratce in sestrice. Želeli smo njihove obraze okrasiti z nasmehom in v njihova srca prinesiti otroško igrivost in praznično veselje. Želeli smo si, da bi skupaj z nami preživel nekaj nepozabnih trenutkov, da bi vsaj za trenutek pozabili na skrbi in z našimi točkami počasi vstopili v praznični čas.

V kulturnem programu smo jim predstavili, kaj smo se letos v šoli že naučili, pri tem pa nismo pozabili na praznike, ki prihajajo. Ob dnevu državnosti in enotnosti so jim učenci 3. in 4. razreda povedali deklamacijo *Moja domovina je Slovenija*, ki so jo sestavili skupaj z razredničarko posebej za priložnost. Prepevali smo pesmi, se igrali igrice, pripovedovali izštevance, predstavili govorne nastope, deklamirali in plesali. Seveda za konec ni manjkala niti pesmica Jelenček Rudolf. Z njo smo starše popeljali v božično-novoletni čas. Po kulturnem programu smo starše povabili v sosednjo, praznično okrašeno učilnico. Tam je bilo vse pripravljeno za čajanko. Manjkalo ni niti sladkih domačih dobrot, ki so jih za današnje druženje pripravili starši. Najlepša hvala vsem staršem za sladka presenečenja.

Čas božično-novoletnih praznikov je resnično čaroben čas. Druženje smo zaključili z misljo:

*Sreča se skriva v drobnih stvareh,
v toplem dotiku,
prijazni besedi,
v otroških očeh ...*

Uživajte srečo v prihajajočem letu in naj bo novo leto tkano s prijetnimi presenečenji in radostnimi trenutki.

Petra Ivanušič

PEVSKI VIKEND

Z mladinskim pevskim zborom smo se po nekajletnem premoru zopet odpravili na pevski vikend, ki smo ga preživel v ČŠOD Prvine. Tam smo si pošteno ogreli glasilke in se še bolj povezali med seboj.

Petek smo večinoma prepeli in zaključili z družabnim večerom. Naslednje dopoldne je prav tako minilo v znamenju petja, po kosilu pa smo se peš odpravili na Čemšeniško planino. Tam smo uživali v čudovitem razgledu

in snegu. Novi pevci so bili zvečer končno uradno sprejeti v pevski zbor. Devetošolke smo jim pripravile krst, pri katerem so morali izkazati predvsem svoje glasbene sposobnosti. Po še kako potrebnem spancu so nas na našo željo prebudili zvoki glasbe. Med kratko pevsko vajo nam je učitelj Miloš pokazal dihalne vaje za sprostitev. Po obilnem kosilu smo se posladkali s sladoledom in se polni novih vtisov vrnili v Šmartno.

Devetošolke MPZ

PISMO ZA LEPŠI DAN

Decembrski čas – ko topla in prijazna beseda dobi čisto svoj čar. Nekateri starejši ljudje v tem času še bolj čutijo osamljenost. Zato smo se na naši šoli pridružili akciji Young Caritas Slovenija Pismo za lepši dan.

Več kot sto starostnikov in osamljenih ljudi se je razveselilo pisem, ki so jih napisali naši učenci in učenke.

Preproste besede, risbice in pozdravi – zdi se malo, vendar je neskončno veliko, ker v svetu riše in pušča sledi ljubezni, ki nikoli ne izginejo.

Vlasta Tacer

ŠOLSKO PLESNO TEKMOVANJE NA OŠ ŠMARTNO

December je na naši šoli plesno obarvan. Učenci in učenke na urah športa pridno vadijo plesne korake. Svoje znanje pokažejo

na zadnji dan pouka v koledarskem letu na Šolskem plesnem tekmovanju, ki poteka v športni dvorani. Spodbujajo jih prav vsi učenci na šoli.

Plesno prireditev sta odvodili učenki 8. c razreda, Lia Šegš in Nika Berčon, s pesmijo jo je otvoril MPZ. Z zanimivimi nastopi so jo popestrile deklice od 1. do 4. razreda, ki obiskujejo interesno dejavnost ritmična gimnastika. Ves čas prireditve se je okrog nas »sukal« Božiček in nas razvajal z bonboni. Letos so za presenečenje poskrbeli tudi učitelji s pevsko točko. Na šolskem plesnem tekmovanju se je predstavilo 18 plesnih parov, ki so plesali v dveh kategorijah. V kategoriji 6. in 7. razreda so si stopničke priplesali: Ela Zupan in Matej Tomažin, 7. a, Ana Grže in Lan Šuštar, 7. c, ter Žana Požun in Brin Ceglar, 6. a. Med pari 8. in 9. razreda je slavil par iz 9. a – Sara Potisek in Martin Hauptman, takoj za njima so se uvrstili Žana Zupančič in Filip Iskara iz 9. c ter Julija Kosem in Aleksej Škorič iz 8. a.

Vsem tekmovalcem in nastopajočim čestitamo za izkazano znanje in pogum!

Sandra Kapus

Svetovni dan boja proti raku

Avtorica članka: Rebeka Koželj, mag. farm.

4. februar je dan, ko obeležujemo svetovni dan boja proti raku. To je pomemben mednarodni dan, namenjen ozaveščanju o tej bolezni, spodbujanju njenega preprečevanja, odkrivanja in zdravljenja. Po mnogih kazalnikih se izkazuje, da je rak velik javnozdravstveni problem, ki prizadene veliko število ljudi.

DRŽAVNI PROGRAM

Še vedno poteka Državni program obvladovanja raka 2022–2026 (DPOR). Gre

za 3-letno kampanjo pod geslom »Zmanjšajmo neenakosti pri obravnavi bolnikov z rakom«, ki je nastala v sodelovanju s številnimi strokovnjaki, predstavniki zdravstvene politike in civilne družbe. Pomembni cilji programa so upočasniti povečevanje števila novih bolnikov z rakom, izboljšati njihovo preživetje in kakovost življenja. Eden ključnih elementov programa je tudi zagotavljanje enakosti za vse prebivalce. Kampanja zasleduje cilj, da bi imel vsak prebivalec Slovenije čim bolj enake možnosti za zdrave izbire, s katerimi lahko preprečimo nastanek raka, možnost čim zgodnejše diagnostike raka ter čim boljše izide pri celostni obravnavi, vključno z rehabilitacijo in paliativno oskrbo.

Kaj lahko naredimo sami?

Družinske genske obremenjenosti ne

moremo spremeniti, je pa dejstvo, da so nam poznani številni okoljski dejavniki, ki povečujejo tveganje za nastanek raka. In na te imamo delen vpliv, da se jim izognemo, kolikor je le mogoče. Eden pomembnejših dejavnikov je na primer kajenje, ostali pa so še pretirano izpostavljanje ultravijoličnim žarkom s sončenjem, ionizirajoče sevanje, izpostavljenost strupenim snovem, kot so azbest, težke kovine ... Pomembno je, da dobro skrbimo za svojo psiho-fizično kondicijo, dovolj spimo, nadzorujemo stres in se zdravo prehranjujemo. Čeprav se zdijo to čisto preveč splošna priporočila, ki jih vsi že poznamo, pa menim, da lahko vsaj s tem sami nekaj pripomoremo, da bo naš imunski sistem v dobri kondiciji in morda v prvi bojni liniji proti rakavim celicam uspešnejši.

LEKARNA LITIJA
TRG SVOBODE 1, 1270 LITIJA
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 8.00-19.30
SOBOTA 8.00-13.00
(01) 777 02 36
LEKARNA.LITIJA@MESTNELEKARNE.SI

LEKARNA NOVA LITIJA
PARTIZANSKA POT 8, 1270 LITIJA
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 7.30-19.30
NEDELJA IN PRAZNIKI 9.00-12.00
(01) 777 02 41
LEKARNA.LITIJA@MESTNELEKARNE.SI

Dedek Mraz je obiskal otroke na Primskovem

Avtorica članka: Urška Smrekar

Veseli december in z njim trije dobri možje, ki jih otroci z navdušenjem pričakujejo, je za nami. PGD Primskovo je v mesecu decembru organiziralo prihod dedka Mraza z obdarovanjem in pripravilo igrico za otroke in njihove spremljevalce.

Zdi se nam, da je letošnje leto drugačno od preteklih, bolj se veselimo stvari, več se družimo, se pogovarjamo in obiskujemo ter smo za skupaj preživetje časa bolj hvaležni kot pretekla leta. Letos smo se gasilke in gasilci našega PGD še posebej potrudili, da bi se otroci na prireditvi nasmehali, zabavali in z veseljem pričakali prihod dedka Mraza. Ponovno je igra nastala pod peresom naše članice Sanje, celotno igralsko zasedbo pa so predstavljali naši člani in članice. Obiska dobrega moža dedka Mraza se je razveselilo skoraj 70 otrok iz KS Primskovo in KS Razbore, ki nam finančno pomagata

Foto: Sanja Žapčič

pri soorganizaciji dogodka v sodelovanju z Občino Šmartno pri Litiji. Poleg njih nam pomagajo še ostali sponzorji in donatorji. Veseli pa smo iskrenih nasmehov, zahval in iskric v očeh otrok, ko jih razveselimo.

Vsem udeleženi se iskreno zahvaljujemo za pomoč pri ustvarjanju dogodka – članicam, članom, donatorjem, sponzorjem, KS Primskovo, KS Razbore in Občini Šmartno pri Litiji.

»Točka za starejše« je odprla svoja vrata

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Avtorica članka: Anita Molka, Razvojni center Srca Slovenije

Za občane občin Šmartno pri Litiji in Litija je pričela delovati svetovalna pisarna, ki bo nudila pomoč in podporo starejšim ter koordinirala delo prostovoljcev (po modelu Zavoda Oreli iz Kamnika). Namen je povezati vse podporne institucije, vzpostaviti podporne storitve za starejše in sodelovati za dobro starejših občanov. Aktivnosti se izvajajo v okviru LAS projekta »Točka za starejše«, ki ga koordinira LAS Srce Slovenije, partnerji pa so Društvo upokojencev Šmartno pri Litiji, Občina Litija in Občina Lukovica.

V prostorih Društva upokojencev Šmartno pri Litiji in prostorih občinske uprave Občine Litija (drugo nadstropje, nasproti dvigala) se je že vzpostavila pisarna za pomoč starejšim iz občin Šmartno pri Litiji in Litija. Omogočeno je sprejemanje telefonskih klicev, elektronske pošte in osebni obisk, prek katerih bodo starejši lahko povprašali za

nasvet in pomoč prostovoljce, ki bodo delali tudi na terenu (pogovor, dostava hrane, pomoč pri opravih, spremstvo v trgovino, k zdravniku, na pošto, učenje uporabe pametnih telefonov in računalnika, pomoč pri izpolnjevanju obrazcev ipd.). **Naročilo za pomoč lahko oddate tudi preko spletne strani Občine Šmartno pri Litiji na zavilku**

URADNE URE

Ponedeljek: od 9. do 11. ure (lokacija Litija)
 Sreda: od 11. do 12. ure (lokacija Šmartno pri Litiji)
 Sreda: od 15. do 17. ure (lokacija Litija)

KJE SMO

- Občina Litija, Jerebova 14, Litija (2. nadstropje nasproti dvigala)
- Društvo upokojencev Šmartno pri Litiji (Staretov trg 25, Šmartno pri Litiji)

KONTAKT

Telefon: **064 251 737** (Šmartno pri Litiji) in **051 443 419** (Litija) – po telefonu smo dosegljivi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure
 E-naslov: starejsi.litijasmartno@gmail.com

TOČKA ZA
STAREJŠE

LITIJA IN
ŠMARTNO PRI LITIJU

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

»Za občane« in podstrani »Točka za starejše«. Osebni obisk bo mogoč na lokaciji v Šmartnem pri Litiji ob sredah od 11. do 12. ure ter na lokaciji v Litiji ob ponedeljkih od 9. do 11. ure in sredah od 15. do 17. ure. Po telefonu smo dosegljivi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure. Koordinatorici za Šmartno pri Litiji sta Milica Medved in Milena Mrzel, koordinatorka za Litijo pa je Ines Briški Buljubašič.

Kot eno izmed zadnjih aktivnosti pred uradnim odprtjem »Točke za starejše« smo 6. decembra v Knjižnici Šmartno pri Litiji organizirali prvo izobraževanje za vse prostovoljce, ki so izrazili željo po sodelovanju. Martina Ozimek iz Zavoda Oreli, ki izvaja in koordinira pomoč starejšim v občini Kamnik, je 20 prostovoljcev iz Šmartnega pri Litiji, Litije in Lukovice vodila skozi celotno usposabljanje. Spoznali smo, kdo je dober prostovoljec, kakšne so posebnosti starejših ljudi ter kako se izvede operativno delo preko aplikacije »Prostovoljec«. Udeleženci so navdušeno sodelovali tudi v delavnici igranja vlog in se tako tudi bolje povezali.

Podpornik projekta je tudi podjetje T-2, d. o. o., saj je doniralo dva telefona in telefonsko številko. Konec decembra 2022 sta namreč predstavnika podjetja T-2, d. o. o., mag. Jože Zrimšek in Gregor Štampohar, tudi uradno predala telefona Društvu upokojencev Šmartno pri Litiji, prisoten pa je bil tudi župan Blaž Izlakar. Koordinatorici pomoči za starejše v občini Šmartno pri Litiji sta sedaj dosegljivi tudi po telefonu na 064 251 737. Lepo vabljeni vsi starejši, ki potrebujete pomoč in podporo, ali njihovi svojci, da nas kontaktirate. V kolikor želite sodelovati kot prostovoljci, nam pišite na starejsi.litijasmartno@gmail.com ali pokličite na 064 251 737.

Projekt sofinancirata Evropska unija iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovoren LAS Srce Slovenije.

Podpornik projekta je T-2, d. o. o.

KONEC ENERGETSKE KRIZE SAMO MEGLA JE MEJA

LITIJSKI KARNEVAL

SOBOTA, 18.2.2023

NAGRADNI SKLAD
1000€
500€
300€

10:00 OTROŠKI PUSTNI ŽIV ŽAV

15:00 KARNEVALSKA POVORKA

20:00 KARNEVALSKI PLES VILI RESNIK VZROCK

Občina Litija, ZKMŠ Litija, Razvojni center Srca Slovenije, Turistično društvo Litija, Turistična zveza Slovenije

Podjetje T-2, d. o. o. je doniralo dva telefona Društvu upokojencev Šmartno pri Litiji.

Vabljeni v maskah.

Šmarski pušt

sobota, 18. februar 2023

od 10.30 do 12.00

Stareto trg

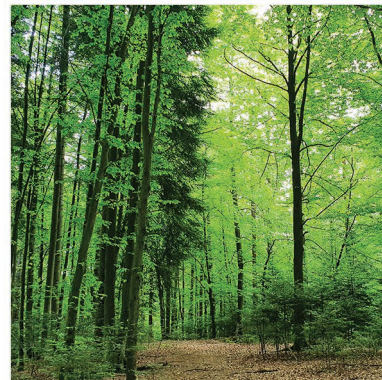
program: Vrtec Ciciban

Prvih 50
čaka sladko
presenečenje

Februar

"NEVIDNO" POMEMBNO
OKOLI NAS

Razstava izbranih in nagrajenih fotografij 8. fotografskega natečaja Občine Šmartno pri Litiji, Knjižnice Litija in Javnega zavoda Bogenšperk, z naslovom "Nevidno" pomembno okoli nas, bo v Galeriji gradu Bogenšperk na ogled do konca februarja 2023.

VRAŽEVERJE IN ČAROVNIŠTVO NA SLOVENSKEM

Nova stalna razstava o vzrokih, značilnostih in odmevih enega najmračnejših poglavij človeške zgodovine.

Od 29. marca 2023, na gradu Bogenšperk

JAVNI ZAVOD
BOGENŠPERK

ŠMARSKI POMLADANC

tradicionalni pomladni sejem

sobota, 18. marec 2023

9.00 – 13.00

Staretov trg, Šmartno pri Litiji

GALERIJA GRADU
BOGENŠPERK

Napovedujemo

ŽIVA AGREŽ
OD SANJ DO RESNIČNOSTI
(1. MAREC – 7. MAJ 2023)

Na razstavi z naslovom *Od Sanj do resničnosti*, bo predstavljen bogat opus slikarke Žive Agrež. Na ogled bodo tudi dela njenega zadnjega cikla *Videz nevidnega*.

Orgelski večer na gradu Bogenšperk

Avtorica članka: Maja Istenič

V četrtek, 26. januarja, so v nekdanji Valvasorjevi knjižnici na gradu Bogenšperk zazvenele orgle. Po dveh letih premora so učenci Glasbene šole Litija - Šmartno pod mentorstvom profesorja Tilna Bajca pripravili koncert, na katerega so povabili tudi pevski oddelek, ki ga vodi profesorica Barbara Sorč.

Na orgle so nam ta večer zaigrali Primož Padar, Lucija Hribar, Lea Juhant in Jurij Kerenel. Zapeli so Luka Mravlje, Gala Pregel,

Ana Šimenc Kugler, Matej Perc, Ana Marija Gradišek, Pija Kepic, Laura Bastič in Matija Kadunc. Pevce sta spremljala Amna Emer-

šič in Tilen Bajec. Za konec pa je pestrost večeru dodal prav poseben gost – učenec harmonike Mark Šket, pod mentorstvom Andraža Malgaja, ki se je predstavil s štiri-mi skladbami. Orgle na gradu Bogenšperk so delo škofijske orgelske delavnice v Mariboru in v grajski knjižnici zvenijo že 30 let.

Potrebujemo vaše ideje!

Avtorica članka: Mija Bokal, LAS Srce Slovenije

Vam je mar za razvoj vašega kraja in območja, kjer živite? Vidite priložnosti, kaj bi v vašem kraju potrebovali? Zdaj je čas, da prispevate vaše ideje. Vaše mnenje šteje, delite ga z nami!

Vabimo vas na **DELAVNICO za pripravo nove strategije lokalnega razvoja**, ki bo potekala v **četrtek, 9. marca 2023, od 16.30 do 20.00 v Kulturnem domu Šmartno**. Ideje in usmeritve za razvoj občine in širšega območja LAS Srce Slovenije, ki jih bomo dobili,

LAS
SRCE
SLOVENIJE

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

bodo podlaga za razpise LAS Srce Slovenije od leta 2024 dalje, zato je zelo pomembno, da se delavnice udeležite v čim večjem številu. K udeležbi vabimo predstavnike Občine, javnih zavodov, podjetnike, nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, predstavnike društev in posameznike. Vsem zainteresiranim smo ob predhodni najavi na 01 89 62 713 ali las@razvoj.si na voljo tudi za individualne razgovore, vaše ideje pa lahko sporočite tudi preko obrazca na naši spletni strani www.las-srceslovenije.si.

Praznični december za tamburaše

Avtorica članka: Nataša Zavšek

Po obsežnih in napornih pripravah na najpomembnejši tamburaški projekt v lanskem letu **Latino Martini** so člani Tamburaškega orkestra Šmartno zakorakali v praznični december, kot se za ta božični čas spodobi.

Skupina tamburaških začetnikov, ki šteje sedem članov, se pod vodstvom profesorice kitare in članice orkestra **Nataše Zavšek** od konca septembra spoznava s tamburicami, nekateri tudi z najbolj osnovnimi glasbenimi pojmi. V petek, **16. decembra**, so svojim staršem, sorodnikom in prijateljem pripravili svoj prvi nastop, na katerem so ob podpori petih članov orkestra zaigrali sedem skladb. Polni prijetnih vtisov in motivacije za nadaljnje podvige se pogumno podajajo v novo glasbeno leto.

Tamburaši imajo v svojem obsežnem repertoarju kar nekaj božičnih skladb, s kate-

rimi so v nedeljo, **18. decembra**, ob 18. uri **gostovali v Radovljici** pri župniku Andreju Županu. Glasbenikom prijeten cerkveni ambient je dal nastopu še dodatno čarobno noto, čemur so pritrtili tudi vsi obiskovalci, ki so tamburaše pogreli s toplimi aplavzi in pohvalami. Hvaležni za lep sprejem se veselimo nadaljnjega sodelovanja. Zadnji, že tradicionalni nastop v letu je na

praznični **26. december** pri dopoldanski maši v cerkvi sv. Martina, s katerim mašo popestrijo z božičnimi skladbami in se tako poslovijo od starega leta ter veselijo novega.

V letu 2023 nas čaka še kar nekaj prijetnih, a velikih izzivov, med njimi tudi **40. obletnica aktivnega delovanja društva**. Naj bo srečno, zdravo in uglašeno!

Lilin vrtiljak

Avtorica članka: Aleksandra Krnc

Mesec december je čas, da se ozremo nazaj. Društvo Lila je z otvoritvijo razstave »70 let mesta Litija« zaključilo nadvse uspešno leto. Postavili smo 14 razstav, 6. Slikarsko pot s tremi ex temporari – za odrasle, za otroški sekciji in za fotografe. Jeseni se je na gradu Bogenšperk zgodil 1. grafični bienale za člane ljubiteljskih likovnih društev iz Slovenije, ki je sledil grafični delavnici.

Izdali smo dva kataloga, in sicer na temo življenja ob Savi ter ob 70-letnici mesta Litija. Ob tej priložnosti je bila 6. decembra v Mestnem muzeju Litija tudi otvoritev razstave naših del. Tudi Cici Lila in Mala Lila sta bili zelo aktivni in ustvarjalni.

Zaključili smo velik projekt Jaslice za Rudnik Sitarjevec. Sodelovali smo z obema občinama – Litija in Šmartno pri Litiji – z Javnim zavodom Bogenšperk, na Medgeneracijskem festivalu in Festivalu mestne skupnosti Litija, v študijski skupini Kar art ena v organizaciji IC Geoss, v Likovni ustvarjalnici za osnovne šole in Gimnazijo Litija. Sodelovali smo na likovnih in literarnih razpisih JSKD, ex temporih drugih likovnih društev, sodelovali z muzejem in knjižnico ter dru-

Jaslice v rudniku Sitarjevec

gimi organizacijami. V tem letu se nam je pridružilo nekaj novih članov, ki smo jih vedno zelo veseli. Za letošnje leto je načrtov že brez konca!

Lilovci vam želimo prijetne in zanimive ter ustvarjalne dni, v letu, ki je pred nami, pa vse dobro.

Novoletno srečanje članov društva upokojencev

Avtorica članka: Ančka Ulčar

Končno so se letos epidemiološki pogoji toliko sprostiti, da smo lahko organizirali novoletno srečanje članov društva in obenem izpolnili obveznost do jubilarntov za leta 2020, 2021 in 2022.

Ker je bilo za tri leta 80 jubilarntov, se je UO društva odločil, da jih povabimo kar na srečanje, pri čemer jubilarnti plačajo polovični znesek stroška na osebo. Jubilarntov se je prijavilo 30, ostalih članov 36, tako da nas je bilo vseh 66. Srečanje je bilo v gostišču Krznar ob 12. uri z namenom, da udeležencem ni potrebno doma pripravljati kosila,

in ker smo vsi starejši, zaključimo dogodek v zgodnjih večernih urah.

Za popestritev vzdušja smo na začetku skupaj s skupino pevcev Zvon, ki so naši člani, zapeli par ljudskih, s harmoniko pa nas je za boljšo intonacijo spremljal harmonikaš Pavle. Član društva Jože Loc je pozdravil predsednika in navzoče ter predlagal, da najprej nadaljujemo s kosilom.

Po izdatnem kosilu smo program nadaljevali s čestitkami jubilarntom. Najprej 75 let, 80 let, 85 let in ena sama jubilarntka 90 let. Vsakemu jubilarntu/-tki je član Jože Loc čestital z rdečim nageljnom, ostali smo ga/jo počastili z aplavzom. Na koncu smo naredili posnetke po skupinah. Jubilarntko, ki je prejela čestitko za 90 let, je muzikant Pavle povabil na solo ples.

Čestitke jubilarntom so bile na srečanju velik dogodek in to članom veliko pomeni. Vsi so si imeli kar nekaj povedati, tako da za ples sploh ni bilo časa, čeprav je Pavle neumorno raztegoval meh in od časa do časa je zazvenela tudi pesem.

Predsednik društva Boris Žužek je zbral moči in jubilarntom čestital in vsem zaželel vesele božične praznike in srečno novo leto 2023.

Obisk Ljudmile Štrus ob 90. rojstnem dnevu

Zaključena dela prenove enote Grajske gospe matičnega Doma Tisje

Avtorica članka: Mojca Ocepek, skrbnica projekta

V decembru 2022 so bila v celoti zaključena gradbeno-obrtniška dela projekta Prenova enote Grajske gospe matičnega Doma Tisje za izboljšanje bivalnega standarda. Izvedena je bila tudi montaža lesenega pohištva. V začetku leta 2023 bo izvedena še montaža senčil na oknih v sobah, ki so bile obnovljene v drugi fazi prenove, ter postavitve sedežne garniture v jedilnici. Prenova je potekala osem mesecev, in sicer od maja do konca decembra 2022.

Skupni stroški obnove niso prekoračili sredstev sofinanciranja s strani MDDSZ oziroma evropskega sklada za regionalni razvoj iz pobude React-EU, ki so nam bila dodeljena v višini 623.932 EUR. Gradbeno-obrtniška dela so skupaj znašala 424.573 EUR, pohištvo in druga oprema 57.773 EUR, stroški

dela po pogodbah o opravljanju storitev pa 85.959 EUR (projektna dokumentacija, študija požarne varnosti, gradbeni nadzor, projekt izvedenih del, pregledi pred predajo objekta v uporabo ter stroški plač). Sofinanciran je tudi strošek DDV v višini 55.627 EUR. Do konca leta 2022

Obnovljena dvoposteljna soba

Jedilnica na enoti Grajske gospe

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

smo prejeli 75 % sredstev sofinanciranja. Stanovalci so se v obnovljene prostore preselili v začetku januarja 2023. Ob selitvi so izrazili veliko zadovoljstvo in se nam zahvalili za lepe, svetle, zračne in prijazne bivalne prostore. Hvaležni smo jim za njihovo potrpežljivost in razumevanje. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem, ki so v času prenove delali v težkih prostorskih pogojih.

Hodnik s sestrskim pultom enote Grajske gospe

Društvo diabetikov Litija in Šmartno pri Litiji

Avtor članka: Društvo diabetikov Litija in Šmartno pri Litiji

USPEŠNO SMO ZAKLJUČILI LETO 2022

V mesecu decembru smo v OŠ Šmartno izvedli strokovno predavanje za učence višjih razredov z naslovom »Sladkorna bolezen in mladi«. Predaval je dr. med., spec. druž. med., g. Klemen Lipovšek. Udeležilo se ga je 130 učencev in 12 učiteljev. Zveza društev diabetikov Slovenije vsako leto v mesecu oktobru organizira tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni. Šolskega tekmovanja se je udeležilo 48 učencev. Sodelovale so OŠ Šmartno pri Litiji, OŠ Gradec, OŠ Litija in Gimnazija Litija. Učenci, ki so dosegli zadovoljivo višino točk, so se udeležili državnega tekmovanja. Iz vseh omenjenih šol jih je bilo skupaj devet. Najboljše rezultate so dosegli učenci iz OŠ Šmartno, in sicer dve srebrni priznanji. V društvu smo ponosni, da nam je uspelo ozaveščati tudi osnovnošolce o nastanku in posledicah sladkorne bolezni ter o zdravem načinu življenja. Sladkorna bolezen je trenutno najbolj razširjena kronična bolezen po celem svetu in ni več pogojena s starostjo. Zboljevajo tudi mlajše osebe, najpogostejša je

bolezen tipa 2 (pridobljena z leti), ki jo ima devet od desetih bolnikov.

OBVESTILA

Meritve krvnega sladkorja, krvnega tlaka, holesterola, trigliceridov in saturacije Meritve se bodo izvajale v sredo, **1. 3. 2023, v društveni pisarni od 8.00 do 10.00.** Meritve opravlja medicinska sestra.

STROKOVNA PREDAVANJA

Predavanje v mesecu februarju bo v torek, **21. 2. 2023, ob 16.00** v Knjižnici Litija. Predavanje bo vodila **ga. Andreja Hartner**, priznana terapevtka limfne drenaže, kitajske tui-na, kranio-sakralne in klasične masaže, Usui in Imara reiki mojstrica, reiki terapevtka, inštruktorica zdravega in naravnega življenja ter vadb.

POHODI

16. 2. 2023: Radeče–Kum (vlak), vodi Alojz Hauptman
23. 2. 2023: Žalostna gora nad Mokronogom (avtobus), vodi Jože Pavli
2. 3. 2023: Gore nad Hrastnikom (vlak), vodi Alojz Hauptman
16. 3. 2023: Ljubljana – Orle (vlak ali avtobus), vodi Jože Pavli
 Telovadba poteka pod strokovnim vodstvom **vsako sredo od 18.30 do 19.30** v ŠP Litija.

Plavanje v bazenu Pungrt Šmartno pri Litiji pod strokovnim vodstvom skupaj z MDI **vsako sredo od 16.00 do 17.00.**

DAN ŽENA V UMAGU

HOTEL & REZIDENC SOL GARDEN ISTRRA 4*, UMAG, 4 dni / 3 noči: od 6. 3. do 9. 3. 2023 – 192,00 €

V ceno je vključeno: polpenzion (samopostrežna zajtrk in večerja s pijačo pri večerji iz šankomata), prost vstop na bazene in fitnes, pijača dobrodošlice, turistična taksa, **8. 3. večerna zabava ob živi glasbi – nastop klape LUNGOMARE.** Vključen je edukativni program, vsak dan jutranja telovadba, pohodi v okolici, predavanja, meritve.

PLAČILO ČLANARINE

Članarina za leto 2023 znaša 13,00 €. Poravnate jo lahko v društveni pisarni v času uradnih ur, **v ponedeljek in sredo od 8.00 do 11.00, ali na TRR SI56 0311 0100 0021 983.** Vsem, ki ste to že storili, se najlepše zahvaljujemo.

DOHODNINA

Naše društvo je uvrščeno med upravičence, ki mu lahko namenite del dohodnine za donacije – do 1 %. To je dohodnina, ki je obračunana državi in jo lahko namenite društvu. **S tem nam boste omogočili, da bo naše delovanje programsko še bogatejše.**

Obrazce za 1 % dohodnine lahko dobite tudi v društveni pisarni ali na spletni strani **DURS – eDavki.** Lahko jih posredujete tudi svojim družinskim članom in prijateljem. **Vsem, ki ste to že storili, se najlepše zahvaljujemo.**

V društvu smo vedno prisotni ob uradnih urah, v ponedeljek in sredo **od 8.00 do 11.00,** dosegljivi smo na naših telefonih **031 777 153, 031 777 154, 01 898 15 84,** ostale dni v tednu pa na mobilnem telefonu **031 777 154** in na elektronski pošti **drustvo.dia.litija@siol.net.** Obiščete nas lahko tudi na Facebooku in spletni strani: **www.diabetiki-litija-smartno.com.**

Dobrodelni december na Enoti Litija

Avtorji članka: Zaposleni na CSD OSV, Enota Litija

V sredo, 21. 12. 2022, je v Kulturnem domu Šmartno pri Litiji potekalo predbožično srečanje. Srečanje so popestrili mladi gledališki nadobudneži 7. razreda Osnovne šole Gabrovka - Dole pod mentorstvom Vesne Kores s predstavo Rdeča kapica in leni volk, ni pa manjkal niti Božiček, ki je med prisotne razdelil bogata pisana darila. Tudi v letu 2022 je Center za socialno delo Osrednja Slovenija, vključno z Enoto Litija, tradicionalno sodeloval v vseslovenskem humanitarnem projektu Zavoda 364 – Božiček za en dan.

V projekt smo v letu 2022 vključili 128 otrok in mladostnikov ter 38 odraslih oseb

z motnjami v telesnem in duševnem zdravju in razvoju ter starostnikov iz litijske in šmarske občine, dobrodelni Božički pa so pripravili vseh 166 paketov. Na tem mestu naj se zahvalimo vsem, ki so nam pomagali pri risanju prazničnih nasmehov: *Zavod 364 in projekt Božiček za en dan, Javni zavod Bogenšperk, Osnovna šola Gabrovka - Dole, Osnovna šola Šmartno pri Litiji, Boštjan Medved, Mahkovič, d. o. o. ter Okrepčevalnica Kuhla in Pizza Pozza.*

V letu 2022 smo že drugo leto zapovrstjo uspešno sodelovali tudi s humanitarnim društvom ADRA Slovenija. Pred pričetkom novega šolskega leta so za učence in dijake pripravili pakete šolskih potrebščin, sredi decembra pa donirali pakete potrebščin za osebno higieno za 15 gospodinjstev.

Tudi sodelovanje z dobrodelno organizacijo Truhoma je obrodilo sadove, saj nas je na pragu novega leta pričakala čudovita novica, da so bila v projektu Od ljudi za ljudi preko spletne platforme zbrana vsa finančna sredstva za nakup prehrabnih paketov za 15 posameznikov oziroma družin, ki so

se znašle v finančni, materialni in socialni stiski ali živijo v drugih neugodnih življenjskih okoliščinah.

Decembra so nas pretresle objave humanitarnega društva Humanitarček. Brez besed, a ne brez čustev in grenkega priokusa, smo ostale vse strokovne delavke in ostale zaposlene na enoti. Zaposlene kakršno koli vpletenost v podajanje spornih seznamov vztrajno zanikamo, zadevo pa v obravnavo prepuščamo pristojnim institucijam. Strokovne delavke centrov za socialno delo v prvi vrsti nudimo in želimo nuditi pomoč in podporo, seveda v okvirih obstoječe zakonodaje, tistim, ki jo potrebujejo ter so pripravljeni sodelovati v procesu pomoči in soustvarjati rešitve. A tudi ko so izčrpane zadnje možnosti, naše glave ne počivajo in pogosto s povezovanjem v lokalnem ali širšem okolju zmoremo našim uporabnikom in vselej skupaj z njimi najti tudi druge načine spopadanja z življenjskimi stiskami. In kot pravi rek, da je novo leto čas za nove začetke, se na Enoti Litija že skrbno načrtuje obuditev projekta donirane hrane, ki smo ga v sodelovanju s trgovinama HOFER in Lidl izvajali predpreteklo leto, vanj pa je bilo takrat vključenih preko 70 posameznikov in družin.

»Delaj to, v kar verjameš, in verjemi v to, kar počneš.«

Avtorica članka: mag. Sonja Zidar Urbanija

Društvo kmetič Litija in Šmartno pri Litiji je 24. novembra praznovalo 20 let od ustanovitve društva, kot aktiv kmečkih žensk pa deluje že od leta 1976. Na začetku imata za delovanje društva velike zasluge Lijana Lovše, takratna kmetijska svetovalka in sedanja podžupanja Občine Litija, in ga. Marija Zajc, prva predsednica društva in kmetica leta 2006. Velike zasluge za delovanje društva ima tudi druga predsednica ga. Majda Pregel. Trenutno društvo šteje 41 članic. Izhajajo iz dveh občin, Litija in Šmartno pri Litiji.

Društvo je zelo aktivno, saj članice sodelujejo na raznih prireditvah, kot so na primer Litijsko pustovanje, Dan jagod in špargljev na Bregu pri Litiji, Martinovanje Šmartno, V hvaležnost jeseni v Jevnici. Vsako soboto so prisotne na litijski tržnici, kjer lahko na stojnici društva kupite domače pekovske dobrote, sodelujejo na kmečkih igrah na državnem in lokalnem nivoju, sodelujejo na Festivalu potic v Gabrovki, na šmarskem sejmu, na Podeželju v prazničnem mestu v Litiji, na prireditvi »Šmartno kuha« in še na mnogih drugih, na katerih jih povabijo k sodelovanju. V zimskem času si čas krajšajo tako, da si nabirajo novo znanje na tečajih kuhanja, ročnih spretnostih in izobraževanju na drugih področjih. Kljub temu da so polno zaposlene doma na kmetijah in z različnimi dogodki v društvu, jim ostane tudi čas za druženje. Takrat si oddahnejo od dela na kmetiji, ki ga nikoli ne manjka. Vsako leto imajo na materinski dan v ta namen tradicionalno kopanje v Laškem. Dan je namenjen sprostitvi, druženju in nabiranju nove energije za delo v prihodnje.

20 let je lepa prelomnica v času delovanja, in ker si želimo v naša društva privabiti tudi mlajše članice, smo ta dogodek obeležile s kulturno prireditvijo in povabilom članic lokalnih društev podeželskih žena Dole, Polšnik, Gabrovka in Vače. Med povabljenimi so bili tudi predsednica Zveze kmetič Slovenije, ga. Irena Ule, in predstavnica Zveze slovenske podeželske mladine, ga. Dominika Klavž, direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana, g. Jože Benec, župana občin Litija

in Šmartno pri Litiji ter ostali vabljeni gostje. Že v uvodu prireditve, ki je potekala v Kulturnem domu Šmartno pri Litiji, je voditeljica prireditve oziroma terenska kmetijska svetovalka mag. Sonja Zidar Urbanija poudarila pomen slovenske kmečke ženske. Slovenska kmetica oziroma podeželska ženska je delovna, poštena, skrbna, ljubezniva, izobražena, ljubeča in nenazadnje tudi zelo povezovalna. Ne samo znotraj svoje ožje družine, za katero skrbi, ampak tudi v lokalni skupnosti in okolju, se pravi na podeželju, kjer živi. Da bo tako in še boljše tudi v prihodnje, nam je z navdihujočo predstavitevjo preteklega in nadaljnega dela Društva kmetič Litija in Šmartno pri Litiji predstavila predsednica Društva kmetič Litija in Šmartno ga. Janka Menegalija. Gospa Janka je dolgoletna ekološka kmetovalka, ki izžareva neverjetno energijo in voljo do dela v tem društvu, za kar smo ji seveda vsi hvaležni.

Po nagovoru predsednice so nam vplivali volje in poguma vabljeni gostje, ki jih je bilo res veliko. Prav vsi so se odzvali našemu povabilu. Najprej nas je nagovoril župan Občine Šmartno pri Litiji, Rajko Meserko, za njim župan Občine Litija, Franci Rokavec, in direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana, Jože Benec, ki je društvu podelil tudi priznanje za 20 let delovanja in članice še posebej pohvalil za njihovo delo. Nagovor in zahvalo ob tem jubileju je društvu in ge. Janki Menegaliji namenil tudi predsednik Kmetijsko-gozdarske zadruga Litija ter jim ob tej priložnosti izročil tudi darilo, predse-

dnici društva pa čudovit šopek rož. Seveda pa je ženske nagovorila tudi predsednica Zveze kmetič Slovenije Irena Ule, ki se jim je zahvalila za preteklo delo in naznanila še boljše sodelovanje pri projektih v prihodnje. Prav Irena Ule je tista, ki že veliko let širšo javnost vztrajno opozarja na to, kako pomembna je vloga ženske na kmetiji in v širši družbi, kako pomembne so kmečke ženske tako na kmetiji sami kot pri ohranjanju kulturne dediščine in nenazadnje pri pridelavi in spoštovanju lokalne pridelave hrane. Zveza kmetič Slovenije je sedaj združila moči pri skupnih projektih z Zvezo slovenske podeželske mladine in upamo, da se bodo na ta način v društvu podeželskih žena in kmetič včlanile tudi mlajše ženske, ki jih sedaj po društvi primanjkuje. Le na način, da se bodo društva pomladila, bodo tudi opravljala svoje poslanstvo v prihodnosti.

Poleg gostov smo imeli na prireditvi lep kulturni program, za katerega so poskrbele učiteljice in učenci Podružnične šole Štangaške Poljane, člani Tamburaške orkestra Šmartno pri Litiji, kmetijska svetovalka služba Litija in članice Društva kmetič Litija. Sam program pa sta nam popestrila tudi domača harmonikaša Lana in Aleš.

Seveda na prireditvi ni manjkalo dobrega peciva, ki so ga pripravile članice društva kmetič iz Litije. Prav tako so poskrbele za čudovito dekoracijo na mizah in manjšo kulinarčno razstavo, na kateri so predstavile tudi »božični kruh« oziroma »poprtnik«.

Ob koncu prireditve so se članice društva zahvalile vsem, ki so kakorkoli pomagali pri nastajanju te jubilejne prireditve, in vsem sponzorjem, ki jih ni bilo malo.

Prireditvev so sponzorirali: Občina Litija, Občina Šmartno pri Litiji, Gozdarstvo Kastelic, Kmetijsko-gozdarska zadruga Litija, Avto Strela iz Jevnice, Drago Godec, Čebelarstvo Dremelj in Mesnine Bajec in Rožica.si, cvetličarstvo Petra Planinšek.

Vsi, ki smo bili in sodelovali na prireditvi, se zavedamo, da je kmečka ženska vedno bila in še vedno je predvsem jedro in hrbenica kmečke družine, s tem pa tudi življenja na podeželju nasploh. Rečemo jim lahko samo hvala in še na mnoga zdrava in uspešna leta!

Zaposlovanje in šolanje v Policiji

Avtor članka: Policija

Če si želite postati policist ali policistka, se lahko po zaključeni srednji šoli vpišete na Višjo policijsko šolo v Tacnu. Vpisi bodo potekali enako kot na ostale višje šole, razpis pa je predviden februarja 2022.

Seveda se morate najprej vpisati, in če ste sprejeti, dobite pogodbo o zaposlitvi. Tako vam začne teči delovna doba, začnete dobivati plačo, študij pa je brezplačen.

Ko uspešno zaključite prvo leto, se vpišete v drugi letnik, pogodba se vam podaljša. Ko opravite vse študijske obveznosti, se z vami sklene delovno razmerje za nedoločen čas in pričnete z delom na eni izmed policijskih postaj.

V razpisu so navedeni vsi pogoji, ki jih morate izpolnjevati, temu pa sledijo še fizični in psihični testi. Na spletni strani www.policija.si si lahko vse te pogoje tudi pogledate in se z njimi podrobno seznanite.

Za podrobnejšo in neposredno seznanitev z delom policistov vam nudimo tudi možnost obiska policijske postaje. Na policijski postaji vam bomo predstavili delavnik po-

licista, pokazali opremo in vam z veseljem odgovorili na vaša vprašanja.

Če se boste odločili za delo v Policiji, ne zamudite vpisa na študij in se nam pridružite. S čim vse se boste v službi srečali? S svojim delom boste pomagali ljudem in skrbeli za varnost državljanov, imeli boste dinamično delo, ki prinaša veliko izzivov. Na začetku je to predvsem delo na terenu kot policist na policijski postaji, kjer boste opravljali naloge v patroljah, preiskovali boste različna kazniva ravnanja, obravnavali prometne nesreče, obravnavali različne dogodke, izvajali intervencije ob različnih dogodkih, skupaj z občani skrbeli za varnost v lokalnih okoljih in nabirali izkušnje za vaše nadaljnje delo v policiji.

Vabljeni k vpisu!

Iz dela RKS OZ Litija

Avtorici članka: Danica Sveršina, Irena Videc

ČLANARINA RKS OZ LITIJA

Po 33. členu statuta RKS Območnega združenja Litija krajevni odbori KORK skrbijo za opravljanje sprejetih nalog, med temi je tudi skrb za pobiranje članarine in prostovoljnih prispevkov. Vse krajevne organizacije RK si zadajo nalogo, da prostovoljci organizacije RK v prvih mesecih novega leta to nalogo izvedejo. Podajo se od vrat do vrat in pobirajo članarino oziroma poprosijo za članstvo. Članarina je pomemben vir za delo Rdečega križa. Žal pa se dogajajo tudi nepravilnosti. Da bi se temu izognili, vas seznanjamo, da se mora vsak prostovoljec, ki pobira članarino, predstaviti ter pokazati pooblastilo za zbiranje članarine. Prav tako mora voditi natančno evidenco o pobrani članarini.

Priložen je obrazec – pooblastilo prostovoljcev za pobiranje članarine.

OBISKI V PREDNOVOLETNEM ČASU

V prazničnem decembru so prostovoljci

Rdečega križa Litija obiskovali starejše, bolne ter invalidne osebe po domovih. Na obisk so se odpravili tudi v domove za starejše. Veseli so bili obiska, stiska rok, pogovora ob kavici ali čaju, voščila in drobne pozornosti. Vsaka beseda, vsako voščilo, napisano ali izgovorjeno, zagotovo polepša dan.

AKCIJA ZBIRANJA HRANE V LIDLU

V sodelovanju s trgovino Lidl smo od 1. 12. 2022 do 7. 1. 2023 zbirali hrano in ostale potrebščine. Zbiralna košara je bila polna hrane in ostalih potrebščin. Vsem, ki ste darovali, se najlepše zahvaljujemo! Zahvaljujemo pa se tudi trgovini Lidl za pomoč pri ustvarjanju boljšega sveta.

OBISK OŠ LITIJA, PODRUŽNICE S PRILAGOJENIM PROGRAMOM

Vsako leto prejmemo povabilo OŠ Litija, Podružnice s prilagojenim programom na njihovo novoletno prireditev. Epidemija koronavirusa je dve leti zapored onemogo-

čila izvedbo prireditve. V prazničnem decembru smo prejeli povabilo na druženje z učenci in učenkami Podružnice s prilagojenim programom in njihovimi učitelji. Malo pred počitnicami smo jih obiskali, voščili vsem skupaj ter jih razveselili z darili.

BOŽIČEK ZA EN DAN 2022

V vseslovenski dobrodelni projekt smo se vključili tudi v Rdečem križu Litija. Projekt, ki riše nasmeh na obraz otrokom in starostnikom iz materialno in socialno šibkih okolij, je potekal že enajsto leto zapored. Dobrodelni Božički so napolnili škatle z različnimi potrebščinami, dobrotami, voščilnicami z dobrimi željami in lepimi mislimi. Starejši so bili ob razdelitvi daril presenečeni in veseli, z nasmehom na obrazu – tak pa je tudi moto prostovoljnega projekta Božiček za en dan – »Majhna škatla za velik nasmeh.« Hvala vsem, ki ste postali Božički za en dan!

KRVODAJALSTVO

Zaradi zaščite krvodajalcev in zaposlenih ter preprečevanja možnih prenosov bolezni krvodajalske akcije še vedno potekajo prilagojeno, torej s predhodnim naročanjem krvodajalcev. V letu 2022 se je krvodajalskih akcij udeležilo 964 krvodajalcev z našega območja, ki se jim zahvaljujemo za udeležbo in darovano kri. Med njimi je prvič darovalo kri 69 krvodajalcev. Zahvaljujemo se tudi Osnovni šoli Gradec za sodelovanje pri uspešno izvedenih krvodajalskih akcijah. Predlog za krvodajalske akcije v letu 2023 pa je: prva redna krvodajalska akcija 23. in 24. 3., druga 15. in 16. 6. ter tretja 22. 11. in 23. 11. 2023.

Srečanje na PŠ Javorje

Avtorica članka: Jožica Juvančič, upokojena učiteljica

Proti koncu lanskega leta smo bile z učiteljico go. Darinko Premk in kuharico go. Mileno Dremelj povabljeni na srečanje z bivšimi učenci PŠ Javorje, letnik 1962–1967.

Moja prva pot na PŠ Javorje sega v leto 1972, ko sem se kot mlada učiteljica s fičkom na preprih pripeljala pred staro PŠ Javorje, kjer me je čakalo 27 učencev v kombiniranem oddelku od 1. do 4. razreda. Pred mano je tu poučevala tudi ga. Darinka Premk. Takrat se nisem zavedala, da bo Javorje ostala moja priljubljena destinacija več kot 50 let.

Po petdesetih letih smo se na pobudo in povabilo skupine učencev srečali z našimi bivšimi učenci. Z nekaterimi se nismo videli 50 let. Ob zbiranju pred šolo smo se hitro prepoznali in zdelo se mi je, da je oživila slika s 1. septembra 1972. Znani obrazi, le

malo starejši, zrelejši. Danes starši, babice, dedki in tudi nekaj upokojencev.

Po pozdravnih govorih in dobrem kosilu smo padli petdeset let nazaj. Ob pripovedovanju zgodb smo se hitro našli v njih in razkrivali smo naše takratno šolanje. Otroci so prihajali k pouku od blizu in daleč. Z Osredka, Planine in Debeč do Javorja, iz Bukovice čez Felič vrh po gozdu do šole, v Vrat, Leskovice in Riharjevca. Na poti po gozdu so jih spremljali strah, mraz, sneg, zameti, dež, pa tudi divji prašiči in glasen jok, ki se je slišal do vasi. Najbolj veseli so bili, ko sem jih na njihovi poti pobirala, jih posedla v fička, pa smo se pripeljali do šole. V visokem snegu, po poledeneli makadamski cesti ali pa v deževnem jutru.

Pa naša telovadba. Gozd, travnik, skrivanje, gibanje in igra. Narava je bila naša telovadnica. Potem pa v razred, k topli, visoki, zeleni peči na drva in premog. Med odmorom so nas v Milenini šolski kuhinji čakali čaj, puding, pšenični zdrob ali obara. Takrat je bilo v šoli še topleje, še bolj domače.

Ko smo z učenci obujali spomine na šolske dni, sem vedela, zakaj so ti mali učenci postali veliki, pošteni, delovni in spoštovani odrasli ljudje. Ker so odraščali v skromnosti, živeli v naravi in z naravo, ob delu in prav

zato sem imela njih in Javorje tako rada. Danes sem prav na vse zelo ponosna.

Hlebec črnega kruha iz kmečke peči in knjiga Ide Dolšek, Mostovi časa, imajo ob srečanju poseben pomen. Vse tri smo dobile kruh in knjigo kot darilo. Hlebec kruha nas je spomnil na svežo, belo štrucu iz šmarske pekarnice, ki sem jo zjutraj prinesla gospodinji z Javorja, in ko sem se popoldne vračala domov, me je sredi vasi zopet čakala gospodinja s črnim hlebcom kruha iz kmečke peči. Ob našem srečanju se je zgodba nedogovorjeno ponovila. V knjigi Mostovi časa pa ob zelo zanimivem branju prepoznavam ljudi, ki sem jih srečevala na svoji vsakodnevni vožnji na Javorje in domov.

Ob koncu našega druženja nam je Peter prebral pesem, ki so mi jo napisali učenci s pomočjo staršev leta 1977, ko sem odhajala z Javorja. Imela sem jo v svojem arhivu v originalu, napisano s svinčnikom. Na vrhu pa je pisalo Peter G., 3. razred. Ob Petrovem branju sem se zavedala, da je bila pesem napisana in prebrana iz srca.

Za konec pa obljuba, da se bomo kmalu srečali in odkrili še več zgodb. Tudi s tistimi, ki so tokrat manjkali. Hvala Vam moji javorski učenci, bilo je lepo, nepozabno.

Božično vzdušje v Šmartnem

Avtor članka: Uroš Pušnik

Priprava na božične praznike poteka ves advent, posebej pa v zadnjih devetih dneh pred božičem. Letošnji božični prazniki so nas vse ponovno popeljali nekaj let nazaj, ko smo lahko brezskrbno uživali v prazničnih trenutkih.

Nič drugače ni bilo tudi v naši župnijski skupnosti; božično praznovanje smo pričeli z otroško polnočnico, ko je domači župnik g. Marko zbral ob jaslicah otroke in njim ter ostalim zbranim predstavil pomen postavitve jaslic »dveh svetov« – tistega modernega, kjer so Novorojenega Modri najprej iskali in onega drugega, bornega, kjer so ga našli.

ŠTEFANOVO

Dva dni kasneje smo obhajali god prvega cerkvenega mučenca sv. Štefana. V Šmartnem je tradicija, da nas pri redni dopoldanski sveti maši obiščejo domači tamburaši. Tako je bilo tudi letos, 26. decembra 2022, ko so nas in naše duše razvajale nežne božične melodije. V mašnem nagovoru je župnik g. Marko Mohor Stegnar orisal trpljenje sv. Štefana in njegove preizkušnje ob kamenjanju, ki so nam v naših preizkušnjah lahko tudi vzor. Zaželel nam je ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, vztrajnosti, in da ohranimo zdrav ponos, saj pripadamo čudoviti domovini, v kateri živimo.

ŠMARSKI KOLEDNIKI

Lepa je navada v dneh od božiča tja do treh kraljev, da hiše obiščejo koledniki in voščijo miru in vsega dobrega v novem letu.

Letošnje koledovanje je bilo večdnevno prav z namenom obiskati čim več družin v združenju šmarsko-javorski župniji. Svojo akcijo so koledniške skupine zaključile na sam praznik sv. treh kraljev v šmarski cerkvi. V mašnem nagovoru je g. župnik izpostavil, da so Modri s srcem dojemali ob proučevanju pojave, ki so jih pripeljali do Novorojenega. Kljub temu da ga niso našli na dvoru, pač pa v štali med pastirji in živino, so se mu poklonili kot kralju in mu v dar prinesli zlato, dišeče olje in kadilo.

Ob koncu se je g. župnik zahvalil vsem otrokom, ki so letos že drugič zapovrstjo obudili koledovanje oziroma trikraljevsko akcijo, obenem pa priznal, da žal tudi letos ni bilo mogoče obiskati vseh domov ter o uspehu akcije dodal še naslednje: »Naši farani imajo dobro srce, za kar naj jih Božja ljubezen še naprej ogreva. Z zbranimi prispevki, ki

bodo misijonarjem v pomoč pri delu z revnimi, smo se najprej poklonili Jezusu, ki smo ga prepoznali v teh trpečih bratih in sestrah v svetlu!»

Diamantna poroka Darinke in Martina Perme

Avtorica članka: Marinka Eltrin

Zakonca Darinka in Martin Perme sta zadnji novembrsko soboto slavila 60. obletnico poroke. Doživeti diamantno poroko, imeti otroke, vnuke in pravnuke in kolikor toliko zdravja – lahko rečemo, da je to božji dar.

Na skupno pot sta se podala v domačem Javorju, v cerkvi Marijinega vnebovzvetja, polna ljubezni, istih vrednot in pričakovanj.

Kmalu ju je pot zanesla v Litijo, kjer sta se jima pridružili dve hčeri. Po nekaj letih se je mlada družina preselila v šmarsko šolo, kjer sta Darinka in Martin ostala do upokojitve. Hčeri sta si v bližini okolici ustvarili svoji družini, upokojenca pa sta se vrnila v rojstno vas Javorje, kjer uživata v naravi in obiskih svojih hčera, petih vnukov in osmih pravnukov. Ker rada preživljata čas v krogu družine in prijateljev, sta sklenila, da ohcet bo. Svatje smo se zbrali pred domačo javorsko cerkvijo. Jubilanta sta se sprehodila do oltarja ob zvokih poročne koračnice, ki jo je zaigrala vnukinja Janja. Mašo je vodil in blagoslovil diamantna zakonca župnik Marko Mohor Stegnar. Za ubrano petje med mašo in po maši so poskrbeli šmarski pevski prijatelji in organistka Urška Vidic, za kar se jim ob tej priložnosti najlepše zahvaljujemo. Po svečani maši smo imeli pogostitev s poroč-

no torto. Zakonca Darinka in Martin sta se s sorodniki povesečila in sklenila druženje z zdravico do naslednje, platinaste poroke čez deset let.

Darinka in Martin Perme na diamantni poroki (foto: Metod Perme)

XIII. memorial Riharda Urbanca – športno tekmovanje

Avtor članka: Radovan Petje

V soboto, 19. 11. 2022, je v Litiji in Šmartnem potekal že trinajsti memorial Riharda Urbanca. Udeležili so se ga veteranke in veterani iz območnih združenj pokrajine Ljubljana – okolica, poleg njih pa še člani odbora Sever Litija in člani Območnega združenja slovenskih častnikov Litija - Šmartno. Udeleženci, bilo jih je kar 80, so tekmovali v streljanju z zračno puško, kegljanju in malem nogometu.

Pozdravne besede sta udeležencem namenila župan Občine Litija Franci Rokavec in predsednik POZVVS Ljubljana – okolica Janez Gregorič.

Na svečanem zaključku sta sin pokojnega Urbanca, Matjaž, in predsednik OZ VVS Litija Šmartno Ivan Lovše podelila zahvalne listine vsem OZ, medalje in pokale najbolje uvrščenim posameznikom in ekipam. Delegacija veteranov je odnesla ikebano na grob Riharda Urbanca.

REZULTATI TEKMOVANJA

Streljanje:

Posamezno:

1. Roman Radej, OZ VVS Kamnik - Komenda, 178 krogov
2. Pavel Serša, 173 krogov
3. Uroš Kneževič ZSC Litija - Šmartno, 169 krogov

Ekipno:

1. OZ VVS Kamnik - Komenda, 512 krogov
2. OZ VVS Ribnica, 457 krogov
3. ZSC Litija - Šmartno, 455 krogov

Kegljanje:

Posamezno:

1. Ludvik Mate, OZ VVS Ribnica, 312 kegljev
2. Igor Grčar, OZ VVS Kočevje, 294 kegljev
3. Miran Tekalec, OZ VVS Kočevje, 288 kegljev

Foto: Stane Vidmar

Ekipno:

1. OZ VVS Kočevje, 1095 kegljev
2. OZ VVS Litija - Šmartno, 1027 kegljev
3. OZ VVS Grosuplje, 934 kegljev

Mali nogomet:

1. OZ VVS Litija - Šmartno
2. OZ VVS Logatec
3. OZ VVS Kočevje

Božični koncert v Šmartnem

Avtor članka: Uroš Pušnik

En lep večer se je zgodil 7. januarja letos v »šmarski katedrali«, v kateri smo bili priča čudovitemu božičnemu koncertu. Svoja grla sta v pesmi združila MePZ Zvon pod vodstvom ge. Marije Celestina in člani župnijskega pevskega zbora – MePZ sv. Martina pod vodstvom ge. Marjanca Vidic.

»Se kdaj zazrete v zvezdnato nebo, se zaveste veličine stvarstva in pomislite, kako majhni smo... Pa vendar, zemlja je naš edini prostor v vesolju, naš edini dom. Kako skrbimo zanj? No, ni edini. Imamo še en dom, tam nad zvezdami... Kako pa mi skrbimo za tega slednjega?« Zagotovo na več načinov, med katere zagotovo spadajo tudi čutne melodije in pesmi. Tudi ta večer so nam mile božične pesmi in napevi pričarali čudovito in toplo vzdušje, risale so nam nasmeha na obraze ter nam ogrele srca v tisti januarski noči.

Z združenim zborom je nastopil tudi p. Janez Ferlež, pojoči pater in župnik v Veliki Štangi, ter ob tej priliki s kratkim solo nastopom predstavil tudi svojo novo CD-ploščo, ki je izšla pred božičem.

Božičnemu koncertu pred domačo publiko so sledili še koncert v

litijem Šmelcu, Veliki Štangi in Lokah pri Kisovcu. Vezno besedilo je prispevala ga. Jelka Hostnik, niti večera pa je v Šmartnem povezoval g. Rajko Meserko. Na veličino danih trenutkov je spomnil tudi domači župnik g. Marko Mohor Stegnar in nam zaželel uspehov, miru in spokoja v naših srcih v letu, ki smo ga začeli.

Naj zaključim z mislijo Alberta Einsteina, ki smo jo slišali: »Živiš lahko na dva načina. Lahko se pretvarjaš, da čudežev ni, lahko pa imaš vse za čudež. Čudež je dobrota, je ljubezen, čudež je Bog, ki je prišel k nam v malem otroku, ki nam prinaša mir, odpuščanje, vero, da v naših težavah nikoli nismo sami. Vedno je z nami On. Pomaga nam nositi naša bremena, in ko omagamo, si nas naloži na svoja ramena... in življenje postane čudež.«

Prepleskali smo fasado prodajnega centra KGZ v Šmartnem pri Litiji

Avtor prispevka: KGZ Litija

Dragi krajan, ali ste opazili? Po več kot dveh desetletjih je prodajni center KGZ Litija v Šmartnem dobil novo fasado.

Zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov Kope 2023

Avtorica članka: Rosana Škulj

V soboto, 21. 1. 2023, je na Kopah potekalo zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov z družinami, ki ga že tradicionalno organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skupaj z območnimi zbornicami. Zbralo se je več kot 530 udeležencev iz 38 območnih zbornic.

Poleg druženja, zabave in kuhanja ričeta je v okviru srečanja potekalo tekmovanje v veleslalomu. Za OOO Litija so tekmovali: Vita Bajc, Ema Bajc, Joža Poglajen, Marjetka Groboljšek, Melita Kremžar, Marijan Poglajen, Simon Lokar, Drago Balant, Alojz Špehar, Anton Bajc, Franc Kremžar, Gorazd Ostrež, Gregor Povše, Nejc Poglajen, Roman Hribar in Jure Balant. V skupnem seštevku je prvo mesto zasedla ekipa smučarjev iz OOO Slovenj Gradec, drugo mesto je osvojila ekipa OOO Mozirje, tretje mesto pa ekipa iz OOO Škofja Loka. OOO Litija je osvojila 9. mesto.

Prvo veleslalomsko medaljo je za tretje mesto osvojila frizerka Marjetka Groboljšek.

Nadaljevanje sezone 2022/23

Avtorja članka: Aleš Hauptman, Ernest Mrzel

Članska ekipa RD Herz Šmartno se je pred začetkom nadaljevanja sezone 2022/23 konec januarja odpravila na krajše priprave v Izolo. Na priprave s člansko ekipo so se odpravili tudi štirje člani kadetske ekipe letnik 2006/07, ki na tekmah in treningih dokazujejo, da se za prihodnost šmarskega rokometu ni za bati.

S kom se bodo varovanci trenerja Aleša Šmejca pomerili v februarju?

3. 2. 2023, 19.00, Dvorana Pungrt, 14. krog RD Herz Šmartno : RK Frankstahl Radovljica
 10. 2. 2023, 20.30, Dvorana Brinje, 15. krog RK Grosuplje : RD Herz Šmartno
 17. 2. 2023, 19.00, Dvorana Pungrt, 16. krog RD Herz Šmartno : RK Jadran Hrpe-lje-Kozina

24. 2. 2023, 19.00, Dvorana Gorišnica, 17. krog RK Moškanjci - Gorišnica : RD Herz Šmartno

Ni prepozno, da postaneš rokometiš! Vse fante od 5. do 9. razreda OŠ, ki jih zanima rokomet, **vabimo**, da se vpišejo v šmarsko rokometno šolo. Informacije lahko dobite po telefonu na 040 629 384 ali info@rdsmartno.si.

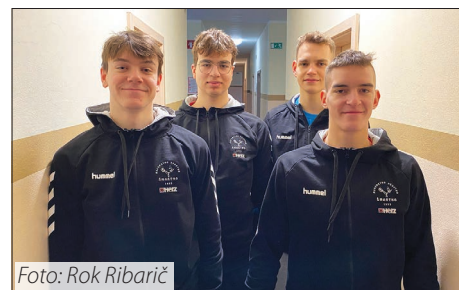

Foto: Rok Ribarič

Vse informacije glede sezone 2022/23 in spremljanja tekem bomo objavljali na naši Facebook in Instagram strani, na katerih si lahko ogledate vse zadnje novice. Gledalce vabimo k nakupu »klubskih majic« za sezono 2022/23, ki jih lahko kupite na vhodu pred vsako domačo tekmo ali naročite preko info@rdsmartno.si.
»Borimo se za Šmartno!«

*Solze žalost naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi,
vsí, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.*

ZAHVALA

Za vedno se je poslovila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA PLANINŠEK

26. 1. 1937–22. 1. 2023,
Liberga, Šmartno pri Litiji.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter gospe Lokar za darovano sveto mašo. Hvala tudi medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Trbovlje, ki je zanjo sočutno skrbelo in ji lajšalo bolečine v njenih zadnjih tednih. Hvala pogrebni službi KSP Litija, pevcem, trobentaču ter gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, stali ob strani v času slovesa in jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

*Kje si mama naša,
kje je mili tvoj obraz . . .
kje je roka tvoja,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustila draga mami, mama, stara mama, sestra, teta in tašča

ANGELA IVANČIČ,

2. 6. 1935–6. 1. 2023.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala patronažni službi in dr. Plaskanovi za nego in lajšanje bolečin. Hvala g. župniku Marku Mrlaku za lepo opravljen obred, pevcem MVS Lipa, trobentaču in Boštjanu za besede slovesa. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče, darovane maše in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

*»Ni večje bolečine, kot v dneh žalosti nositi v srcu srečnih dni spomine!«
(Dante)*

ZAHVALA

Dan po godu je zaradi hude bolezni zatisnil oči

ANTON JAN

iz Litije,
7. 12. 1942–18. 1. 2023.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvala gre dr. Benedičiču, Onkološkemu inštitutu, sodelavcem Pristana ter osebju Doma Tisje za pomoč med njegovim zdravljenjem. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Njegova pozitivna volja, vztrajnost, predvsem pa predanost delu in domu nam bodo vodilo in zgled.

Vsi njegovi

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)*

Kmalu po dopolnjenem 80. rojstnem dnevu se je od nas poslovil naš

DRAGO (KAREL) AMBROŽ.

Iz srca se zahvaljujemo gasilcem, župniku, pevcem, sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste pospremili našega dragega brata, strica in dobrotnika na kraj večnega počitka. Za njim bo ostal lep spomin na pomoč, ki jo je nesebično nudil svojim bližnjim, kraju in prijateljem.

Brat Ivan (Janez) z družino

*Zapel je zvon
tebi v slovo . . .
Poln bolečin
ostaja spomin,
ostaja praznina,
molk in tišina . . .*

ZAHVALA

FRANC BRUNČEK

1951–2022
iz Vintarjevca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev ter svete maše. Zahvaljujemo se osebju ZD Litija, g. župniku, mežnarjema, pevcem, komunalni in vsem, ki ste sodelovali in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila naša draga mama

HERMINA KRIVEC

iz Lupinice, 20. 8. 1931–12. 1. 2023.

Ob njenem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vse tople objeme in stiske rok v težkih trenutkih, za darovane sveče, svete maše ter denarno pomoč.

Posebna zahvala gre patronažni sestri Tini ter zdravnici Martini za vso skrb, nego, podporo, tolažilne besede ter številne obiske ob zadnjih dneh. Iskrena hvala župniku Marku Mohorju za vse obiske na domu ter lepo opravljen obred, pevcem za čudovito odpete pesmi, pogrebni službi KSP Litija za vso pripravo in pomoč pri obredu.

Hvala tudi Ani za pomoč in molitve.

Resnično hvala vsem, ki ste jo imeli radi in vam bo ostala v lepem spominu.

Vsi njeni

*Si šla, te ni
in si pri hčeri v večnosti.*

ZAHVALA

IVANKA BIRK

21. 12. 1939–11. 11. 2022

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in sveče.

Hvala tudi Nefrološki kliniki Ljubljana za večletno zdravljenje, celotni ekipi zdravnice dr. Hauptmanove za skrb in podporo, pogrebni službi KSP Litija, g. župniku, pevcem, trobentaču, govorniku Tonetu Zavrlu in kolektivu OŠ Litija.

Vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre –
le daleč, daleč je ...*

*Življenje niso dnevi,
ki so minili,
temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili.
(Paulenko)*

ZAHVALA

V 69. letu nas je zapustil dragi sin, mož, ati, ata, brat, stric, zet in tast

JOŽE BAJEC

iz Zgornje Jablanice,
3. 2. 1954–27. 12. 2022.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane maše, cvetje in sveče.
Hvala NMP Litija, KSP Litija, gasilcem PGD Jablanica, g. župniku, pevcem in trobentaču.

Žalujoči: vsi njegovi

*Obdrži pogled na obvezane rane,
to je mesto, kjer vate prihaja svetloba.
(Rumi)*

Utrujen od dela, bolečin in življenja je v svoj večni sen odšel naš dragi ata

KAROL BOŽIČEK

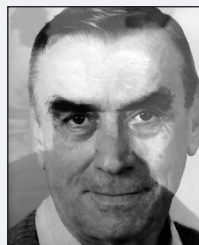
(1941–2022).

Od njega smo se poslovili 13. decembra 2022 na pokopališču v Šmartnem pri Litiji. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste našega ata na mrzel zimski dan pospremili na njegov zadnji dom, hvala tudi za vse pisno in ustno izraženo sožalje, za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Zahvaljujemo se sosedom s Sitarjevske ceste, še posebej njegovemu dobremu prijatelju g. Vojku Sedeju. Hvala duhovniku g. Janku Potisku za sočutno opravljen verski obred, pevcem moške vokalne skupine Lipa za lepo zapete atove najljubše pesmi in g.

Andreju Jerantu s celotno ekipo pogrebne službe KSP Litija.

Največjo zahvalo pa izrekamo vsem, ki ste našega ata spoštovali, ga imeli radi in v njegovem življenju zanj karkoli dobrega storili.

Radi ga imamo in zelo ga bomo pogrešali njegovi vnuki Manca, Amadej in Gabrijel ter ostali najbližji.

*Noč je zemljo zagrnila,
luna za oblak se skrila,
zvezdica se je utrnila,
luč življenja je ugasnila.*

ZAHVALA

MIROSLAV KRAŠEVEC

(26. 1. 1941–1. 1. 2023)

V neizmerni žalosti smo se poslovili od našega ljubljenega moža, očeta, dedija, brata, bratranca, sosedu in prijatelja. Za dragoceno pomoč se pristrčno zahvaljujemo Tatjani in Janku Selanu ter Nadi Bregar.

Zahvalo za vso pomoč v času njegovega zdravljenja izrekamo dr. Mileni Blaž Kovač, partonažni sestri Tini in Zdravstvenemu domu Litija. Lepo se zahvaljujemo tudi pogrebem, pevcem, izvajalcu Tišine, ga. Marinki Vidgaj za ganljive besede slovesa ter g. župniku Vinku Malovrhu za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pri tem pomagali. Pristrčna hvala za besede tolažbe, izrečeno sožalje, darove za sv. maše, za cvetje in sveče. Iskrena hvala tudi sosedom, krajanom in vsem iz bližnje in daljne okolice, ki ste našega ljubljenega Miroslava pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu. Dragi oči, dragi mož, hvala za tvoj zgled dobrega moža in očeta. Za tabo ostaja velika praznina. Nikoli te ne bomo pozabili. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Neutolažljivi: žena Dušanka, sin Dejan z Nino, hči Jasna s Slavkom, vnuka Dejan in Klara ter brat Božidar

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

VLADIMIR ZORC – LADKO

Ob smrti našega ata

Vladimirja Zorca – Ladkota se iz srca zahvaljujemo vsem domačim, svojcem, sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovano cvetje, sveče, in da ste ga tako številčno pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi gospodu Vinku za lepo opravljen obred in obiske na domu, pogrebem, pevcem in trobentaču.

Aleš z družino

*Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak karak
spomin je nate
in hvaležna misel
luč je, ki ne ugasne ...*

V SPOMIN

9. 1. 2023 je minilo žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj in nenadno zapustil naš dragi

MARTIN BERČON

z Javorja, Šmartno pri Litiji.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižgete svečo in ohranjate lep spomin nanj.

Vsi njegovi

Zadnji oskrbnik na Bogenšperku

Avtor članka: Tim Šteferl

Vsa nekdanja veleposestva so praviloma imela oskrbnike ali upravitelje (tudi kastelane); to so bili visoki uradniki veleposestnika ali njegovi zaupniki, ki so skrbeli, da so posli na posestvu gladko tekli. Navadno je tak položaj zahteval visoko izobrazbo. Skozi stoletja so se na Bogenšperku zvrstili številni upravniki, od Jurija Benčiča, s katerim je povezana prva omemba Bogenšperka leta 1533, do zadnjega Franca Drofenika, ki je veleposestvo Bogenšperk upravljal od konca 20-ih let prejšnjega stoletja pa do konca druge svetovne vojne.

Čeprav je od njegovega službovanja na Bogenšperku minilo »šele« dobrih 80 let, je o Francu Drofeniku znanega precej malo. Nič ne vemo o njegovem zgodnjem življenju ali kje je pridobil izobrazbo. Na Bogenšperk je prišel najverjetneje kmalu po tistem, ko je grad od svoje tete, vojvodine Mecklenburške, podedoval Alfred Windischgraetz. Po rodu je bil nekje s Štajerske, nekateri, ki so ga poznali, so znali povedati, da je imel izrazit štajerski naglas. Priimek Drofenik je še danes močno zastopan na Kozjanskem in v okolici Slovenskih Konjic, prav v tistih krajih pa so imeli obsežne posesti Windischgraetzi. Ti so bili poleg Auerspergov, Attemsov in Herbersteinov eni izmed največjih veleposestnikov na Slovenskem.

Več je znanega o njegovem delovanju med drugo svetovno vojno.

Ena izmed redkih fotografij Franca Drofenika med lovom (vir: I. Dolšek, Mostovi časa)

Bogenšperk pred drugo svetovno vojno (vir: Domoznanska zbirka Knjižnice Litija)

Znano je, da je bil eden od ustanovnih članov Odbora Osvobodilne fronte za litijsko področje, ki je bil ustanovljen 18. oktobra 1941 v Gorenčevi gostilni na Grbinu v Litiji. Znano je tudi, da je čez Bogenšperk pod njegovim okriljem potekala kurirska povezava med Dolenjsko in Zasavjem. Njegovo ilegalno partizansko ime je bilo »Slobodan«. Edini znani konkretni opis Drofenika ponuja eden od kurirjev, ki je bil z njim v stiku, dr. Zdenko Roter, v svoji spominski knjigi z naslovom Padle maske: »Pravi Slobodanov priimek je bil Drofenik in je bil oskrbnik gradu (Bogenšperk, op. p.) še pred nemško okupacijo. Nemška enota, ki je zasedla grad, ga je obdržala, saj je bil šolan, razgledan in je izvrstno govoril nemški jezik. Bil je gospod v pravem pomenu besede. Po cesti se je prevažal z lastnim zapravljičkom, kolesljem z lastnim konjem in opremo. Bil je majhne postave, bister, z zvedavimi, a iskrenimi očmi. Srečevanja z njim so bila zelo tvegana. Ponoči se ni mogel gibati, saj je bival v nemški postojanki in ni mogel poljubno izhajati iz nje, da ne bi postali Nemci pozorni. On (Zdenko Roter, op. p.) pa se ni mogel gibati nemoteno in brez nevarnosti podnevi. Našla sta kompromisno rešitev – v opoldanskih urah ob cestah s primernim grmovjem za krajši čas. Le enkrat sta imela daljši pogovor v hribu nad Vintarjevcem, kamor je lahko prišel po gozdnih poteh. Bila sta dlje skupaj tudi v Črnem potoku v graščini Medicevih, ko so imeli večerjo.« (Padle maske, str. 130–131)

Znano je tudi Drofenikovo ravnanje v zadnjih dneh druge svetovne vojne. Po umiku nemških čet je Drofenik izvedel, da naj bi se partizani pripravljali na požig gradu. Prav zaradi tega je okoliškim prebivalcem naročil, da naj z gradu odnesejo ves inventar. To naročilo je bilo tudi njegovo zadnje dejanje kot oskrbnik Bogenšperka. Gradu sicer niso požgali, žal pa je za vedno izgubljen inventar. Iz predvojnega obdobja se je ohranil samo en kos pohištva, velika neobaročna knjižna omara iz druge polovice 19. stoletja, ki jo lahko obiskovalci gradu še danes občudujejo v poročni dvorani. Drofenik je ob koncu vojne grad izročil Jugoslovanski armadi, po njegovem odhodu pa se za njim izgubijo vse zgodovinske sledi. Narodna vlada Slovenije je leta 1945 nad veleposestvom uvedla sekvester (začasno državno upravo, op. p.), leta 1946 pa je bil z odlokom vlade Ljudske republike Slovenije grad podržavljen, veleposestvo pa razpuščeno.

Šmartno